
Sprawozdanie z czynności administracyjnych.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 40, 43-87

1947

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z czynności administracyjnych

W okresie sprawozdawczym pracami Towarzystwa Naukowego Warszawskiego kierował Zarząd wybrany przez walne zebranie członków zwyczajnych w dniu 23 listopada 1946 r.

W skład zarządu T. N. W. weszli: Prezes — Wacław Sierpiński, Wiceprezes — Włodzimierz Antoniewicz, Sekretarz Generalny — Julian Krzyżanowski, Zastępca Sekretarza Generalnego — Kazimierz Kuratowski, Przewodniczący Wydziału I — Stanisław Słoński, Sekretarz — Stefan Wierczyński, Przewodniczący Wydziału II — Bogdan Nawroczyński, Sekretarz — Kazimierz Michałowski, Przewodniczący Wydziału III — Kazimierz Kuratowski, Sekretarz — Władysław Nikliborc, Przewodniczący Wydziału IV — Bolesław Hryniewiecki, Sekretarz — Franciszek Czubański oraz Sekretarz Wydziału V — Kazimierz Bassalik.

Skarbnikiem był Wiktor Lampe, Redaktorem Naczelnym wydawnictw — Włodzimierz Antoniewicz.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodził: Czesław Białobrzeski, Roman Kozłowski, Jan Samsonowicz, Konstanty Żórawski.

Na ogólnym zebraniu administracyjnym w dniu 22 listopada 1947 na członków Towarzystwa wybrani zostali:

Do Wydziału I — na członków zwyczajnych miejscowych: Zofia Szmydtowa, Ananiasz Zajączkowski; na członków zwyczajnych zamiejscowych: Seweryn Hammer, Stanisław Kot, Marian Szykowski.

Do Sekcji nauk prawniczych i ekonomicznych przy Wydziale II — na członków zwyczajnych miejscowych: Stanisław Grabski, Edward Lipiński, Jerzy Loth, Stefan Szulc; na członka zwyczajnego zamiejscowego: Adam Krzyżanowski; na człon-

ków korespondentów: Cezary Berezowski, Włodzimierz Kozubski, Jakub Sawicki i Stanisław Śliwiński.

Do Wydziału III — na członków zwyczajnych miejscowych: Antoni Łaskiewicz, Tadeusz Wojno; na członków korespondentów: Jan Blaton, Stanisław Mrozowski, Władysław Orlicz i A. N. Singh.

Do Wydziału IV — na członków zwyczajnych zamiejscowych: Kazimierz Sembrat, Maria Skalińska; na członków korespondentów: Józef Kochman, Lesław Wincenty Wiśniewski.

Do Sekcji nauk lekarskich przy Wydziale IV — na członka zwyczajnego miejscowego: Mieczysław Michałowicz.

W okresie sprawozdawczym zmarli następujący członkowie Towarzystwa: Karol Bohdanowicz 5 VI 1947 r., Wiktor Czernobajew, Stefan Dąbrowski 23 III 1947, Henryk Hoyer 17 X 1947, Czesław Leśniewski 23 II 1947, Gustaw Przychocki 4 II 1947, Mieczysław Wolfke 3 V 1947.

Zarząd T. N. W. odbył w okresie sprawozdawczym 11 posiedzeń (10 XII 1946, 21 I 1947, 17 II, 11 III, 29 IV, 13 V, 17 VI, 4 IX, 8 X, 3 XI, 22 XI 1947), a nadto odbyły się 2 ogólne zebrania administracyjne (21 VI i 22 XI 1947), przy czym na pierwszym z nich członek Wojciech Świętosławski wygłosił referat pt. „O zmienionych warunkach pracy uczonych w dobie powojennej“ (druk w Myśli Współczesnej). Wydział I odbył 5 zebrań administracyjnych (2 XII 1946, 4 II, 3 III, 13 X, 10 XI 1947); Wydział II — 3 zebrania administracyjne (10 XII 1946, 11 II 1947, 21 X 1947); Wydział III — 8 zebrań administracyjnych (24 I, 29 III, 2 V, 23 V, 6 VI, 27 VI, 24 X, 21 XI 1947); Wydział IV — 3 zebrania administracyjne.

Nowi członkowie T. N. W.:

Cezary Berezowski urodził się 15 marca 1898 r. w Odessie, gdzie ukończył szkołę średnią. Studia uniwersyteckie odbył na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1920—1924. Stopień doktora praw uzyskał w r. 1925. W latach 1924—29 był asystentem przy katedrze prawa międzynarodowego publicznego Uniwersytetu Warszawskiego, po czym od r. 1929 do r. 1933 wykładał ten przedmiot na Uniwersytecie Lubelskim. Rok akademicki 1930—31 spędził jako stypen-

dysta Funduszu Kultury Narodowej na studiach we Francji i w Niemczech. Habilitował się z prawa narodów i z prawa politycznego na Uniwersytecie Jagiellońskim w r. 1935 na podstawie pracy o powstaniu Państwa Polskiego. Od tegoż roku prowadził wykłady zleczone prawa międzynarodowego na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Profesorem nadzwyczajnym został mianowany w r. 1937, zwyczajnym zaś w r. 1946.

Od chwili ukończenia studiów uniwersyteckich do czasu objęcia katedry pracował w administracji państwowej (od r. 1924 do 1927 w Ministerstwie Opieki Społecznej, a od r. 1927 do 1937 w Biurze Prawnym Prezesa Rady Ministrów).

W r. 1938 wygłosił w Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze wykład na temat niesuwerennych podmiotów prawa międzynarodowego. W czasie wojny wykładał na Wydziale Prawa tajnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Od r. 1944 prowadzi wykłady zleczone z prawa międzynarodowego publicznego i prywatnego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od r. 1946 był rzeczoznawcą w Komitecie Międzynarodowym Rzeczoznawców Prawa Lotniczego aż do czasu likwidacji Komitetu. W r. 1947 został Dyrektorem Instytutu Lotniczego Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.

Od r. 1944 jest członkiem Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, od r. 1946 — członkiem Rady Towarzystwa Prawa Międzynarodowego (Council of the International Law Association), a od r. 1947 — członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Komisja Międzysojusznicza Rządu i Plebiscytu Górnego Śląska i jej działalność w świetle prawa publicznego. Warszawa 1925; 2) O polskim projekcie międzynarodowego prawa karnego. Warszawa, Biblioteka Gazety Administracji i Policji Państwowej, t. VII, 1927; 3) O artykule 19 statutu Ligi Narodów. Wydano staraniem kwartalnika „Sprawy Obce“, Warszawa 1930; 4) Wejście w życie i wykonanie ustawy. Warszawa 1934 (Odbitka z Gazety Administracji i Policji Państwowej); 5) Powstanie Państwa Polskiego w świetle prawa narodów. Z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej, Warszawa 1934; 6) W sprawie istoty umowy międzynarodowej. Odbitka z Czasopisma Prawniczego, t. XXX, 1935; 7) Sejm w usta-

wie konstytucyjnej z 23 kwietnia 1935. Stała Delegacja Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych. Warszawa 1936; 8) *Les sujets non souverains du droit international. Recueil des Cours de l'Académie de droit international à La Haye*, 1938, t. III, oraz *Recueil Sirey*, Paryż 1939; 9) Organizacja Narodów Zjednoczonych. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1946.

Jan Blaton urodził się 16 maja 1907 r. w Sporyszu (pow. Żywiec). Po ukończeniu gimnazjum w Bielsku w 1925 r. studiował na Politechnice Lwowskiej początkowo na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej, od r. 1928 na grupie fizyki Wydziału Ogólnego. Stopień magistra fizyki uzyskał tam w r. 1931, a doktorat nauk fizycznych — w r. 1932. Rok akademicki 1932—33 spędził na studiach zagranicznych w Monachium i w Zurychu jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej.

W latach 1933—35 był asystentem przy katedrze fizyki teoretycznej Uniwersytetu Wileńskiego. W wyniku przewodu habilitacyjnego uzyskał w r. 1934 tytuł docenta fizyki teoretycznej i w roku następnym — 1935 — rozpoczął wykłady fizyki teoretycznej na Uniwersytecie Wileńskim. Od r. 1936 do wybuchu wojny w r. 1939 był dyrektorem Państwowego Instytutu Meteorologicznego.

W czasie okupacji niemieckiej prowadził wykłady mechaniki teoretycznej i fizyki teoretycznej na podziemnym Uniwersytecie w Warszawie do lipca 1944 r. W październiku 1944 r. pracował przy organizacji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie objął katedrę fizyki ogólnej, a w r. akademickim 1945—46 katedrę fizyki teoretycznej. W r. 1946 został powołany na katedrę mechaniki teoretycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, którą objął w jesieni 1946 r.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Über die Intensitäten der Multipollinien in der Balmerreihe. *Zeitschrift f. Physik*, t. 61, 1930; 1a) to samo w języku polskim: O natężeniu linii multipolowych w serii Balmera. *Sprawozdania i Prace Polsk. Tow. Fiz.*, t. V; 2) Gibt es eine Doppelstreuung von Lichtquanten? *Zeitschrift f. Physik*, t. 69, 1931; 3) Über die Richtungsquantelung der Atome durch eine Lichtwelle. *Bulletin Int. Acad. Polonaise Sc. L. (A)*, 1931; 4) Über die Dispersion d. Lichtes in der Umgebung von Quadrupollinien. *Zeitschr. f. Physik*, t. 74, 1932, t. 82, 1935; 5) (wspólnie z prof. Rubinowi-

czem) Die Quadrupolstrahlung. Ergebnisse d. exakten Naturwissenschaften, t. II, 1932; 6) (wspólnie z dr Niewodniczańskim) The Nature of the Forbidden Lines in the Pb I Spectrum. Physical Review, t. 45, 1934; 7) O nateżeniu linii dipolowych magnetycznych. Wilno 1934; oraz w języku niemieckim: 7a) Über die Intensitäten magnetischer Dipollinien. Zeitschr. f. Physik, t. 89, 1934; 8) Quaternionen, Semivektoren und Spino-ren. Zeitschr. f. Physik, t. 95, 1935; 9) Versuch einer Anwendung des Fermat'schen Prinzips auf geophysikalische Wellenprobleme. Biuletyn Tow. Geofizyków w Warszawie, zes. 14, 1937; 10) Zur Theorie der Multipolstrahlung. Acta Physica Polonica, t. VI, 1937; 11) Zur Kinematik und Dynamik nichtstationären Luftströmungen. Biuletyn Tow. Geofizyków w Warszawie, zes. 15, 1938.

A d a m F e r d y n a n d C z y ż e w i c z urodził się 19 listopada 1877 r. we Lwowie. Po ukończeniu gimnazjum w r. 1895 studiował medycynę w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Stopień doktora uzyskał w r. 1900.

Praktykę szpitalną rozpoczął już w czasie studiów uniwersyteckich w Uniwersyteckiej Klinice Lekarskiej jako asystent; po uzyskaniu dyplomu — pracował w Krajowym Szpitalu Powszechnym we Lwowie w r. 1901, w Instytucie Pasteur'a w Paryżu, w Klinice Chirurgicznej Uniwersytetu Wrocławskiego (1901—1902), w Klinice Ginekologiczno-położniczej Uniwersytetu w Bonn (1902—1903), wreszcie w Szkole Położnych we Lwowie (1903—1911) jako asystent i kierownik oddziału ginekologicznego. W czasie I wojny światowej był asystentem Kliniki Położniczo-ginekologicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Habilitował się w r. 1914 jako docent położnictwa i chorób kobiecych.

Od r. 1920 jest profesorem położnictwa i ginekologii Uniwersytetu Warszawskiego i kierownikiem Uniwersyteckiej Kliniki położnictwa i chorób kobiecych.

W czasie okupacji niemieckiej był nadal kierownikiem tej kliniki, włączonej wówczas do szpitalnictwa miejskiego, jako oddział Szpitala Dzieciątka Jezus. Brał udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim, pełniąc w r. 1940 obowiązki dziekana Wydziału Lekarskiego.

W latach 1920—1933 był członkiem Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia, do której należy ponownie od r. 1945; w latach 1925—1934 był członkiem Komitetu Instytutu Radowego im. M. Curie-Skłodowskiej i wiceprezesem Komitetu Budowy Instytutu;

był również członkiem Zarządów Głównych Komitetu do Walki z Rakiem i Towarzystwa Eugenicznego; w latach 1937—1939 należał do Rady Naukowo-Lekarskiej przy Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i przewodniczył jednemu z Oddziałów tej Rady.

Był przewodniczącym Towarzystwa Ginekologicznego Lwowskiego w r. 1910, Towarzystwa Ginekologicznego Warszawskiego (1924—1928), Towarzystwa Położniczo-Ginekologicznego Polskiego (1923—1925). W latach 1933—1937 był prezesem Towarzystwa Położniczo-Ginekologicznego Słowiańskiego. Jest członkiem honorowym Towarzystwa Ginekologicznego Warszawskiego (od 1932), Towarzystwa Ginekologicznego Wileńskiego i Towarzystwa Chirurgiczno-Ginekologicznego Czechosłowackiego (od 1935).

Jest członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności od r. 1946 (korespondentem od 1935) i członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (od r. 1946).

Jest odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za wojnę 1918—1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości, brązowym i srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę i in.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Przypadek skórzaka okolicy krzyżowej. *Przegl. Lek.*, 1902;
- 1 a) Ein Fall von retrosacralem Dermoid. *Beitr. z. klin. Chir.*, Bd 36 H. 1;
- 2) Ein Fall von ausgetragener Extrauterinschwangerschaft mit lebendem Kinde. *Zentralbl. f. Gyn.*, nr 4, 1904;
- 3) Kilka uwag o ostrym obrzęku szyi macicznej. *Ginekologia*, 1904;
- 4) Kilka uwag w sprawie leczenia drgawek porodowych. *Ginekologia*, 1905;
- 5) Ein Fall von spontaner Uterusruptur bei stehender Fruchtblase. *Zentralbl. f. Gyn.*, nr 44, 1905;
- 6) Ausgetragene lebende Drillinge bei Placenta praesia lateralis. *Zentralbl. f. Gyn.*, nr 51, 1905;
- 7) Zasady fizyki jako podstawa przeobrażeń narządu płciowego kobiety w czasie ciąży i porodu. *Lw. Tyg. Lek.*, nr 31—35, 1906;
- 7 a) Die Gesetze der Physik als Grundlage des Verhaltens der Geschlechtsorgane der Weiber während der Schwangerschaft und Geburt. *Monatsschr. f. Geb. u. Gyn.*, Bd 25, H. 6;
- 8) (z Nowickim) Typowy przypadek nabłoniaka kosmówkowego. *Lw. Tyg. Lek.*, 1906;
- 8a) (mit Nowicki) Ein klassischer Fall Choriomphelioma maliquum. *Monatsschr. f. Geb. u. Gyn.*, Bd 24, H. 4;
- 9) Ein seltener Fall von Eileiterschwangerschaft. *Zentralbl. f. Gyn.*, nr 50, 1906;
- 10) W sprawie miesięczkowania jajowodów. *Lw. Tyg. Lek.*, nr 51, 1907;
- 10a) Zur Tubenmenstruation. *Arch. f. Gyn.*, Bd 85, H. 1;
- 11) Miss-

bildung der Geschlechtsteile mit Myombildung kompliziert. Zentralbl. f. Gyn., nr 4, 1907; 12) Ein nicht täglicher Parovarialtumor. Zentralbl. f. Gyn., nr 51, 1907; 13) Zapalenie wyrostka robaczkowego u kobiet. Lw. Tyg. Lek., nr 34—36, 1908; 14) Hyperemesis gravidarum. Lw. Tyg. Lek., 1907; 14a) Hyperemesis gravidarum. Samml. klin. Vortr., nr 485, 1908. — Gynaekol., nr 176; 15) Extraperitomaler Kaiserschnitt. Zentralbl. f. Gyn., nr 25, 1908; 16) O postępowaniu przy łożysku przodującym w praktyce prywatnej. Lw. Tyg. Lek., nr 24—25, 1909; 17) Immunisationsversuche der Kreissenden gegen Puerperalinfection. Arch. f. Gyn., Bd 89, H. 3; 17a) Próby uodporniania rodzających przeciw zakażeniu połogowemu i badania nad działaniem fagocytyny Rouenberga. Lw. Tyg. Lek., nr 33—36, 1909; 18) Kilka uwag w sprawie częstości powstawania i kierunku skrętu szypuły guzów jajnika i przyjajnika. Nowiny Lekarskie, t. 20, zes. 1—3; 19) Zur Frage der Immunisation gegen Puerperalinfection. Zentralbl. f. Gyn., nr 41, 1910; 20) Beitrag zur Frage über das Resorptionsvermögen diverser Körperhöhlen. Zentralbl. f. Gyn., nr 20, 1911; 21) Porównawcze wartości chłonne rozmaitych powierzchni ciała. Lw. Tyg. Lek., nr 22—25, 1912; 22) Kilka uwag w sprawie techniki i wyników cesarskiego cięcia nadłonowego. Przegl. Lek., 1912; 23) Dwa przypadki ciąży brzusznej. Przegl. Lek., nr 13, 1912; 23a) Die Bauchhöhlenschwangerschaft im Lichte neuer Beobachtungen. Arch. f. Gyn., Bd 97, H. 1; 24) Rozszerzenie szyjki macicznej sposobem Bossiego. Przegl. Lek., nr 18, 1912; 25) Kilka dalszych uwag w sprawie niepewności wymiotów u ciężarnych z uwzględnieniem dzisiejszego stanowiska nauki w tym przedmiocie. Lw. Tyg. Lek., nr 43—49, 1913; 26) Uwagi nad obecnym stanem radioterapii w chorobach kobiecych. Lw. Tyg. Lek., nr 51, 1913; 27) Dwa przypadki ciąży śródmiąższowej. Przegl. Chir. i Gin., 1914; 28) Rzut oka na dzieje i zadania Kliniki Położniczo-Ginekologicznej Uniwersytetu Warszawskiego. 1921; 29) W sprawie powstawania otorbionych krwisteków wśródotrzewnowych i krwiaków pozatrzewnowych w przebiegu ciąży jajowodowej. Przegl. Gin., zes. 1, 1922; 30) Zatrucie ciążyowe. Gin. Pol., t. II, zes. 5—6, 1923; 31) W sprawie opóźnienia krwotoku z powodu całkowitego wycisnienia macicy. Gin. Pol., t. IV, zes. 2, 1925; 32) W sprawie rozpoznawania rzucałki porodowej. Gin. Pol., t. V, zes. 10—12, 1926; 33) Gruźlica narządu moczopłciowego u kobiet; 34) Mechanizm porodu główki przodującej jako podstawa operacji kleszczowej. Gin. Pol., t. VI, zes. 7—9, 1927; 35) Następstwa i skutki poronień. Gin. Pol., t. VI, zes. 9—12, 1927; 36) Znaczenie kiły utajonej dla położnictwa. Gin. Pol., t. VIII, zes. 7—9, 1929; 37) Kilka uwag w sprawie istoty i leczenia niepłodności kobiecej. Pam. I Kursu Dokszt. dla Lekarzy w Ciechocinku 1928; 38) O leczeniu nowotworów radem. Nowotwory, t. IV, zes. 1, 1929; 39) Die spätfolgen der Fehlgeburten. Intern. ärzt. Fortbildungskursen, Karlsbader ärztliche Vorträge, t. 13; 39a) Późne następstwa poronień. Czas. Sąd.-Lek., nr 4, 1931; 40) Lekarz praktyk wobec nowych kierunków postępowania w położnictwie. Pam. IV Lek. Kursu Wakac. w Ciechocinku 1931; 41) Życie kobiety a wydzielanie wewnętrzne. Now. Lek., nr 21, 1932; 42) Mechanizm porodowy. Gin. Pol., 1932; 43) Wstęp do

nauki o leczeniu spraw zapalnych narządu rodnoego kobiety. *Gin. Pol.*, t. XIII, zes. 1—3, 1934; 44) Czy znajomość wielkości wymiarów miednicy daje podstawę do przewidywania przebiegu porodu? *Bratislawskie Listy Lekarskie*, t. XV, zes. 3, 1935; 45) Ciekawe problemy w działaniu radu. *Gin. Pol.*, t. XIV, zes. 4—6, 1935; 46) W sprawie mianownictwa przypadków przemieszczenia błony śluzowej macicy. *Gin. Pol.*, t. XVI, zes. 5—6, 1937; 47) Linie wytyczne w leczeniu zakażenia połogowego. *Pam. IX Lek. Kursu Wakac. w Ciechocinku 1936*; 48) *Resectio corporis uteris plastica*. *Gin. Pol.*, t. XVII, zes. 3—4, 1938; 48a) To samo po niemiecku w *Bull. Intern. de l'Acad. Pol. Clas. de Médecin*, 1937—38; 49) Zagadnienie opieki nad matką. 1939; ponadto Koło Medyków U. W. wydało jako skrypty: 50) *Położnictwo. Część I. 1924*; 51) *Położnictwo. Część II. 1925*; 52) *Położnictwo. Część II (nowo opracowana). 1932*.

A n t o n i D m o c h o w s k i urodził się 6 grudnia 1896 r. w Sarnowie, woj. lubelskie. W r. 1915 ukończył gimnazjum im. Konopczyńskiego w Warszawie. Doktorat filozofii uzyskał w r. 1924 na Uniwersytecie Warszawskim. W r. 1932 habilitował się na Wydziale Mat.-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego z chemii fizjologicznej. Dodatkowe studia zagraniczne odbywał w Grazu, Genewie i Nowym Yorku. W latach 1922—1935 był początkowo asystentem, a później adiunktem przy katedrze chemii fizjologicznej na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1936—1938 zajmował stanowisko adiunkta w II Klinice Wewnętrznej Wydziału Lekarskiego.

W r. 1937 został profesorem nadzwyczajnym chemii fizjologicznej na Wydziale Mat.-Przyrodniczym Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Od r. 1945 jest profesorem nadzwyczajnym biochemii na Wydziale Mat.-Przyrodniczym i zastępcą profesora chemii fizjologicznej na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Łódzkiego.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Ogłosił drukiem m. inn. następujące ważniejsze prace:

1) The extractive purines of muscle I. *Biochemical Journal* XXIII, 1929; 2) The purines of muscle, Part I and II (O purynach mięśni część I i II). *Acta Biologiae Experimentalis*, vol. IV, 1929; 3) The comparative rates of hydrolysis of adenylic, guanylic and xanthylic acids. *Journal of Biological Chemistry*, vol. 93, 1931; 4) Sur les phosphates de l'urine. *C. R. Soc.*

Biol. 113, 1933; 5) O współczesnym stanie chemii i fizjologii kwasów nukleinowych. *Biologia Lekarska* 4—5, 1935; 6) Über Prostata-phosphatase. *Acta Biologiae Exper. Pol.* XI, 1937.

Stanisław Grabski urodził się w 1871 r. w Borowie na pograniczu ziemi Łowickiej i Łęczyckiej. Maturę otrzymał w V-tym warszawskim klasycznym gimnazjum, po czym uczył się przez przeciąg jednego roku (1890—91) na wykłady i ćwiczenia Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego; w r. 1891—2 studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Berlińskiego, 1892—3 w paryskiej Ecole des Sciences Politiques, w 1893—4 na Wydziale Filozoficznym Uniw. w Bernie Szwajcarskim, gdzie w 1894 otrzymał stopień dr filozofii. W 1899 i 1900 był bibliotekarzem Muzeum Polskiego w Rapperswilu. W 1902 habilitował się w Uniw. Jagiellońskim do filozofii i metodologii nauk społecznych.

W r. 1905 został profesorem ekonomii społecznej w Akademii Rolniczej w Dublanach oraz referentem polityki agrarnej w galicyjskim „Wydziale Krajowym“, a w 1910 profesorem ekonomii społecznej na Wydziale Prawnym Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie. W 1937 Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie nadał mu doktorat prawa honoris causa. W r. 1947 otrzymał katedrę Historii ustrojów społecznych na Wydziale Prawnym Uniwersytetu Warszawskiego.

Jednocześnie brał czynny udział w następujących pracach politycznych i społecznych: od 1899 po 1901 w polskim ruchu socjalistycznym, od 1902 po 1914 w pracach Towarzystwa Kółek Rolniczych w Galicji, w 1906 r. kierował biurem Koła Polskiego w I-szej „Państwowej Dumie“ rosyjskiej, od 1906 po 1920 należał do Komitetu Centralnego Ligi Narodowej, a od 1908 po 1914 do Prezydium Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego w Galicji, w 1917 r. należał do Prezydium Rady Zjednoczenia Międzypartyjnego w Piotrogradzie, a w 1918 do paryskiego Komitetu Narodowego, od 1919 po 1927 był posłem na Sejm, przy czym w pierwszym Sejmie Konstytucyjnym przewodniczył Komisji Spraw Zagranicznych, w 1920 r. brał udział w rokowaniach pokojowych w Mińsku i Rydze.

W r. 1923 objął tekę ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w gabinecie Witosa; w 1924 został wydelego-

wany do Watykanu dla rokowań o Konkordat ze Stolicą Apostolską i zawarł go w 1925 r. Tegoż roku został ponownie ministrem W. R. i O. P. w gabinecie Władysława Grabskiego, a następnie w gabinecie Skrzyńskiego i parodniowym gabinecie Witosa aż do przewrotu majowego 1926 r. Po przewrocie tym odsunął się od czynnego życia politycznego na dłuższy okres czasu. Dopiero w 1941 roku został wybrany przez Radę Narodową w Londynie na jej przewodniczącego, a w 1945 został zastępcą Prezydenta Krajowej Rady Narodowej w Warszawie i pozostał na tym stanowisku do końca 1946 r.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Karl Marlo als Socialtheoretiker. Bern 1899; 2) Zur Erkenntnisslehre der volkswirtschaftlichen Erscheinungen. Leipzig 1900; 3) Zarys rozwoju idei społeczno-gospodarczych w Polsce. Kraków, t. I — 1903, t. II — 1904; 4) Istota wartości jako zjawiska społeczno-gospodarczego. Kraków 1904; 5) Spółki włościańskie. Kraków 1905; 6) Rewolucja. Warszawa 1921; 7) Naród i Państwo. Lwów 1922; 8) Uwagi o bieżącej chwili historycznej Polski. Warszawa 1923; 9) Z codziennych walk i rozważań. Poznań 1923; 10) Z zagadnień polityki narodowo-państwowej. Warszawa 1925; 11) Kryzys myśli państwowej. Lwów 1927; 12) Państwo narodowe. Lwów 1930; 13) Ekonomia społeczna w dziesięciu częściach. Lwów: I Socjologiczne podstawy ekonomii, 1927; II Rozwój nauki ekonomii społecznej, 1927; III Zasadnicze pojęcia ekonomiczne, 1927; IV Gospodarstwo i przedsiębiorstwo, 1927; V Rynek, 1927; VI Kapitał, 1928; VII Stosunki robotnicze, 1928; VIII Ustroje społeczno-gospodarcze, 1928; IX Współczesny kapitalizm, 1930; X Dążenia rozwojowe współczesnego kapitalizmu, 1933; 14) Trzeba szukać drogi wyjścia. Lwów 1936; 15) Ku lepszej Polsce. Lwów 1938; 16) Myśli o dziejowej drodze Polski. Glasgow 1944; 17) Na nowej drodze dziejowej. Warszawa 1946; 18) Polska gospodarka planowa. Warszawa 1947.

S e w e r y n H a m m e r urodził się w r. 1883 w Horodence (koło Zaleszczyk). Ukończywszy w r. 1901 gimnazjum w Kołomyi studiował w latach 1901—1904 na Uniwersytecie Jagiellońskim. Egzamin nauczycielski złożył w r. 1906, doktorat uzyskał w r. 1917. Od roku 1906 do r. 1919 pracował jako nauczyciel szkół średnich w Krakowie, Nowym Sączu i Podgórzu. W czasie urlopów przeprowadzał studia naukowe za granicą, głównie w związku z mowami Grzegorza z Nazjanzu: w Wiedniu (1907—1908), w Mediolanie, Rzymie i na Patmos (1912—1913).

W roku 1913 odbył jako stypendysta podróż archeologiczną do Włoch i Grecji. W ciągu jednego roku (1913—1914) prowadził badania z dziedziny bizantynistyki na Uniwersytecie w Monachium, kolacjonując równocześnie rękopisy monachijskie i inne sprowadzane z Berlina, Bonn, Wolffenbüttel itd. z mowami Grzegorza. 1 kwietnia 1919 r. objął katedrę filologii klasycznej w Uniwersytecie Poznańskim jako profesor nadzwyczajny, a od r. 1921 — zwyczajny.

W r. 1925 otrzymał katedrę na Uniwersytecie Jagiellońskim, którą zajmuje do dnia dzisiejszego.

Podczas wojny przebywał trzy miesiące (1939—40) w niemieckim obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen koło Oranienburga. Po uwolnieniu brał udział w tajnych kursach uniwersyteckich w Krakowie (1942—45).

Jest członkiem P. A. U. od r. 1945 (korespondentem od r. 1927) i statutowym członkiem zamiejscowym Wydz. filozoficzno-filologicznego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk od r. 1947 (rzeczywistym członkiem Towarzystwa od r. 1919).

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) *Contumeliae Tullianae quatenus Plautinum redoleant sermonem*. Rozpr. Fil. PAU 41, 1905; 2) *Dè rerum naturae sensu apud poetas Graecos aevi aevi*. Eos XXII, 1917; 3) *Ad Sapphus et Catulli carmina nuptialia notulae*. Eos XXIII, 1918; 4) *Neograeca*. Poznań, Prace Nauk. U. P., nr 3, 1920; 5) *Accessiones ad Apulei artem narrandi aestimandam*. Posn., *Symbolae Philol.*, 1920; 6) *O wpływie tragedii Eurypidesa „Hippolytos“ na poezję hellenistyczną*. Pozn., *Prace-Kom. Fil. Pozn. Tow. Przyj. Nauk I*, 1, 1921; 7) *Vergiliana*. Eos XXIV, 1921; 8) *De fabulae, quae est de Antiocho et Stratonica, origine*. Eos XXIV, 1921; 9) *Ramenta Tacitina*. Eos XXV, 1922; 10) *De amatoriis Graecorum fabulis observationes*. *Charist. Morawski*, Kraków, 1922; 11) *De narrationem Apulei Met. X libro insertarum compositione et exemplaribus*. Eos XXVI, 1924; 12) *De Apulei arte narrandi novae observationes*. Eos XXVIII, 1925; 13) *L'état actuel des recherches sur l'oeuvre d'Apulée*. Eos XXIX, 1926; 14) *Réflexions sur Tacite*. Eos XXXII, 1929; 15) *De Seneca philosopho principum censore*. Pozn., *Mun. Cwikliński*, 1936; 16) *Oktawian w roli triumwira*. Lwów, *Kwart. Klas.*, 1938; 17) *Michał Psellos jako pedagog*. Lwów, *Przeł. Klas. V*, 1939; 18) *Przekład wszystkich dzieł Tacyta ze wstępem*. Kasa im. Mianowskiego, Warszawa, 4 tomy, 1938—1947; 19) *Wydanie czterotomowe wszystkich (także nieautentycznych) utworów Wergilego z paralelnym polskim przekładem metrycznym (przedłożone PAU w r. 1945; por. Spraw. PAU XLVI, 1945, zesz. 1—5).*

Tadeusz Antoni Franciszek Jaczewski urodził się 1 lutego 1899 r. w Petersburgu (obecnie Leningrad). Tam też ukończył gimnazjum klasyczne w r. 1916 i wstąpił na Wydział Fizyko-Matematyczny, grupa biologiczna, Uniwersytetu Petersburskiego, gdzie studiował przez 6 semestrów, tj. do lata 1919 r., specjalizując się w zoologii pod kierunkiem prof. W. A. Dogiela. Równocześnie pracował jako wolontariusz w zakresie zoologii systematycznej pluskwiaków w Muzeum Zoologicznym tamtejszej Akademii Nauk (obecnie Instytut Zoologiczny Akademii Nauk ZSRR) pod kierunkiem A. N. Kiriczenki. W latach 1918—1919 był młodszym technikiem w Wydziale Entomologii Stosowanej Komitetu Naukowego Ludowego Komisariatu Rolnictwa.

Po powrocie do Polski w r. 1920 kontynuował studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego, zajmując równocześnie stanowisko asystenta w Zakładzie Zoologii. W maju 1925 r. uzyskał doktorat filozofii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Poznańskiego. Habilitował się w r. 1936 jako docent zoologii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego i do wybuchu wojny 1939 prowadził na tymże Wydziale wykłady z różnych dziedzin zoologii. W czasie wojny brał udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim oraz gimnazjalnym i licealnym w Warszawie.

Od 1 grudnia 1946 jest docentem etatowym zoologii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego.

Poza działalnością w Uniwersytecie pracował w latach 1924—1939 w Polskim Państwowym Muzeum Przyrodniczym (od 1928 r. Państwowe Muzeum Zoologiczne) kolejno jako kustosz, p. o. kierownika Wydziału Owadów, a od r. 1937 — p. o. kierownika Muzeum. Jednocześnie w latach 1926—1934 był nauczycielem szkół średnich w Warszawie. Dyplom nauczyciela szkół średnich uzyskał w r. 1931.

Po ostatniej wojnie został zaangażowany do Ministerstwa Oświaty, gdzie jest obecnie naczelnikiem Wydziału Nauki. W lutym 1948 został powołany na członka Sekcji Organizacji Nauki przy Radzie Głównej.

Odbył następujące podróże naukowe: do południowej Brazylii pod kierunkiem T. Chrostowskiego, po którego śmierci wyprawę tę doprowadził do końca (1921—1924); do Turcji i innych krajów Europy południowo-wschodniej (1924); do środkowego Meksyku wraz z dr T. Wolskim (1929); do Nowej Szkocji (Kanada) i Nowej Funlandii wraz z dr St. Feliksiakiem (1938).

Brał udział w II Zjeździe Geografów i Etnografów Słowiańskich w Warszawie w r. 1927 oraz w Międzynarodowych Kongresach Zoologicznych w Budapeszcie w r. 1927 i w Padwie w r. 1930.

Jest członkiem (od 1921 r.), a obecnie wiceprzewodniczącym Polskiego Związku Entomologicznego, członkiem Komisji Fizjograficznej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od r. 1921, członkiem Komisji Fizjograficznej Polskiej Akademii Umiejętności od r. 1926, członkiem Polskiego Towarzystwa Zoologicznego i członkiem Royal Entomological Society of London od r. 1937; w r. 1946 został wybrany członkiem korespondentem Wydziału IV Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Od r. 1935 redaguje wspólnie z prof. dr T. Wolskim wydawnictwo „Fauna Słodkowodna Polski“.

Brał udział w III Powstaniu Śląskim w r. 1921 (odznaczony Krzyżem Śląskim), w kampanii wrześniowej 1939 r., w wojskowej pracy konspiracyjnej w latach 1940—1944, w Powstaniu Warszawskim w 1944 r. Po powrocie z niewoli niemieckiej został odkomenderowany na okres jednego roku do Polskiej Misji Wojskowej w Niemczech, a następnie zdemobilizowany w r. 1946 w randze kapitana rezerwy.

Ogłosił drukiem 55 prac naukowych oraz ponad 50 prac popularno-naukowych, artykułów itp.

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

- 1) Zur Kenntnis der Gattung *Actitocoris* Reut. (Heteroptera, Miridae). Russk. Entom. Obozr. 18, Leningrad 1922; 2) Revision of the Polish Corixidae. Ann. Zool. Mus. Pol. H. N. 3, Warszawa 1924 (rozprawa doktorska); 3) Bemerkungen über die geographische Verbreitung der Corixiden. Ann. Mus. Zool. Pol. 7, Warszawa 1928; 4) On the fossil Corixidae (Heteroptera) from Borysław in Poland. X Congr. Internat. de Zoologie, Budapest 1929; 5) Studies on Mexican Corixidae. Ann. Mus. Zool. Pol. 9, Warszawa 1931; 6) Notes on the Old World Species of Ochteridae (Heteroptera). Ann. Mag. Nat. Hist. 10/13, London 1934; 7) Badania terenowe nad wystę-

powaniem pluskwiaków wodnych w zbiornikach polskiego pobraża Bałtyku, tudzież uwagi ogólne o zespołach ekologicznych wioślaków (Corixidae). Arch. Hydrobiol. i Ryb. 9, Suwałki 1935 (rozprawa habilitacyjna); 8) Contributions to the Knowledge of Aquatic Heteroptera of Egypt. Ann. Mus. Zool. Pol. 11, Warszawa 1936; 9) Allgemeine Züge der geographischen Verbreitung der Wasserhemipteren. Arch. f. Hydrobiol. 31, Stuttgart 1937.

Nadto opracował wspólnie z żoną gimnazjalny podręcznik zoologii (3 wydania).

J ó z e f K o c h m a n urodził się 14 grudnia 1903 r. we wsi Sonina (woj. rzeszowskie, pow. łańcucki).

W r. 1924 po uzyskaniu świadectwa dojrzałości w gimnazjum humanistycznym w Łańcucie wstąpił na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie studiował botanikę. Po otrzymaniu absolutorium w r. 1928 pracował jako stypendysta Ministerstwa Rolnictwa w Wydziale Ochrony Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach do r. 1931 i jednocześnie uczył przyrody w tamtejszym gimnazjum.

Specjalizował się w dziedzinie fitopatologii i mikologii pod kierunkiem prof. W. Siemaszko.

Stopień doktora filozofii uzyskał w r. 1931 na Uniwersytecie Jagiellońskim. W tym samym roku został starszym asystentem w Zakładzie Fitopatologii S. G. G. W. w Warszawie i stanowisko to zajmował — z przerwą wojenną — do marca 1945 r.

W r. 1939 wykładał algologię na Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Przewód habilitacyjny z dziedziny fitopatologii, rozpoczęty w r. 1939 na Wydziale Ogrodniczym S.G.G.W., został po przerwie wojennej ukończony w kwietniu 1945 r.

W okresie okupacji początkowo pracował w Stołecznym Komitecie Samopomocy Społecznej, a później w Zarządzie Miejskim, jako naczelny instruktor ochrony roślin na Tymczasowych Ogrodach Działkowych i jako nauczyciel Ochrony Roślin w II Miejskiej Szkole Rolniczo-Ogrodniczej. Jednocześnie wykładał fitopatologię na tajnych kompletach Wydziału Ogrodniczego i Rolniczego S.G.G.W.

Od marca 1945 do kwietnia 1946 zajmował stanowisko adiunkta i kierownika Zakładu Fitopatologii S.G.G.W. Veniam

legendi uzyskał w październiku 1945 r., zaś w kwietniu 1946 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym fitopatologii na Wydziale Ogrodniczym S.G.G.W.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Studia biologiczne nad pasorzytem wierzby — *Fusicladium saliciperdum* (All. et Tub.) Lind. Pamiętnik Państw. Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. w Puławach, t. X, zeszyt 2, 1929 (praca doktorska); 2) Choroby róż. Choroby Roślin. T. I, cz. III i IV, 1931; 3) Przyczynek do znajomości flory głowni polskich. Acta Soc. Bot. Pol., vol. XI, 1934; 4) Brunatna pleśń pomidorów — *Cladosporium fulvum* Cooke i jej zwalczanie. Roczniki Nauk Ogrodniczych, t. II, 1935; 5) Mączniak rzekomy rabarbaru — *Peronospora Jaapiana* Magn. Tamże; 6) Grzyby Głowniowe Polski — Ustilaginales Poloniae. Planta Polonica, vol. IV, 1936. Praca nagrodzona przez Kasę Mianowskiego; 7) Choroby lwiej paszczy (*Antirrhinum majus*): rdza — *Puccinia antirrhini* Diet. et Holw. i plamistość liści *Phyllosticta antirrhini* Syd. Sprawozdania Tow. Nauk. Warszawskiego, t. 31, zesz. 4, 1938; 8) Ustilaginales Poloniae fasc. I i II (wydawnictwo zielnikowe). 1938; 9) Przyczynek do znajomości flory głowni polskich II. Acta Soc. Bot. Pol., vol. XVI, zesz. 1, 1939; 10) Ustilaginales Poloniae fasc. III (wydawnictwo zielnikowe). 1939; 11) Ochrona Sądów. Biblioteka Samopomocy Chłopskiej, nr 3, 1946; 12) Choroby wirusowe ziemniaków i ich zwalczanie. Instytut Oświaty Rolniczej, nr 6, 1946. Poza tym szereg artykułów z dziedziny chorób roślin i ich zwalczania w różnych czasopismach rolniczo-ogrodniczych.

Stanisław Kot¹ urodził się 22 października 1885 r. w Rudzie. Uzyskawszy doktorat na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza uzupełniał swe studia na uniwersytetach we Francji, Niemczech i Szwecji. W latach 1920—1933 był profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Redagował wydawnictwa w serii pt. Biblioteka Narodowa.

Był ambasadorem Rzeczypospolitej we Włoszech.

Ogłosił około 60 prac naukowych, m. i. następujące ważniejsze:

1) Andrzej Frycz z Modrzewa o wychowaniu i szkole; 2) Wpływ starożytności klasycznej na teorie polityczne A. Frycza-Modrzewskiego; 3) Szkolnictwo parafialne w Małopolsce w XVI—XVIII w.; 4) Historia wychowania; 5) Z dziejów kultury humanistycznej w Polsce, 1920;

¹ Wobec nienadestania danych biograficznych i bibliograficznych przez członka cytujemy za wyd. *Czy wiesz kto to jest?* Pod ogólną redakcją Stanisława Łoży. Warszawa 1938.

6) Polacy w Bazylei, 1921; 7) Hugo Grotius a Polska, 1926; 8) Osłabienie władzy monarchicznej w Polsce 1587—1607, 1920; 9) Szkoła Lewartowska; 10) Andrzej Frycz-Modrzewski; 11) Maricius Szymon z Pilzna, korespondencja z lat 1551—1555, 1924; 12) Źródła do historii wychowania, 1929—30; 13) Adieu à la Pologne, 1930; 14) Ideologia polityczna i społeczna Braci Polskich zwanych Arianami, 1932; 15) Zaniedbania polskie wobec kulturalnej przeszłości Śląska; 16) Podstawy historyczne współczesnych org. szkół akademickich, 1933.

Włodzimierz Kozubski urodził się 10 sierpnia 1880 r. w Bochni. Po ukończeniu gimnazjum w Nowym Sączu wstąpił na Wydział Prawny Uniwersytetu Jagiellońskiego; studia specjalne kontynuował w Wiedniu. Stopień doktora praw uzyskał w r. 1905.

Od r. 1904 pracował w sądownictwie w Krakowie, od 1906 — w Prokuraturze Generalnej w Wiedniu, a następnie w Ministerstwie Komunikacji i Ministerstwie dla Galicji; w latach 1914—16 był kierownikiem akcji dla uchodźców wojennych przy Ministerstwie dla Galicji, w latach 1916—18 — w Generalnym Gubernatorstwie w Lublinie.

W latach następnych był dyrektorem departamentu w Ministerstwie Komunikacji, prezesem Państwowej Komisji Oszczędnościowej i kierownikiem departamentu w Ministerstwie Oświaty.

Habilitował się w r. 1923 na Uniwersytecie Jagiellońskim; w r. 1936 został profesorem nadzwyczajnym, a w r. 1946 — profesorem zwyczajnym prawa cywilnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Członek-korespondent Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od r. 1946.

Odnaczony w r. 1923 krzyżem oficerskim orderu Odrodzenia Polski.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Opieka nad kobietami w prawie rzymskim. Kraków 1922; 2) Zasedzenie na drogach publicznych. Przegląd sądowy IV; 3) Przyczynek do wykładni par. 422 AKC. Przegląd Sądowy II; 4) Rafała Taubenschlaga prace historyczno-prawne w latach 1913—1925. Lwów 1926. — S. H. P. II, 812; 5) Bibliografią Taubenschlaga. P. P. A. 1934, IV; 6) Odpowiedzialność kolei za przewóz bagażu. Przegląd Prawa i Administracji; 7) Elementy

Kodyfikacji Justyniańskiej. Temis Polska; 8) Słownik polsko-niemiecki dla użytku prawników. Wiedeń 1912; 9) Razem z Rafałem Taubenschlagiem: tłumaczenie podręcznika Rudolfa Sohna: Instytucje, Historia i System Rzymskiego Prawa Prywatnego. Kraków 1925; 10) Razem z Rafałem Taubenschlagiem: podręcznik pt. Instytucje i Historia Rzymskiego Prawa Prywatnego. Kraków 1938 i 1945; 11) Małżeństwo w zaraniu wieków. Meander, z. 4 i 5, 1946.

A d a m K r z y ż a n o w s k i urodził się 19 stycznia 1873 r. w Krakowie. Tam też ukończył szkoły niższe, średnie i wyższe. W r. 1894 uzyskał stopień doktora praw Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od r. 1908 docent, od r. 1912 profesor nadzwyczajny, od r. 1916 profesor zwyczajny ekonomii i skarbowości na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego; Dziekan Wydziału Prawa w latach akademickich 1927/28, 1930/31 i 1945; Prorektor od 1933/34 do 1937/38. Członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności od r. 1920, czł. czynny od r. 1927. Redaktor wydawnictw Krakowskiego Towarzystwa Ekonomicznego 1921—1939 (zeszytów 99).

Ogłosił drukiem między innymi następujące prace:

1) Die Grunbesitzverteilung in Galizien. Schmollers Jahrbücher, Berlin 1895; 2) Zakładka na sprzężaj w Pabianicach. Nakład Akademii Umiejętności, Kraków 1897; 3) Studia agrarne. Kraków 1900; 4) Rolnictwo wobec polityki handlowej. Kraków 1901; 5) Teoria Malthusa ze szczególnym uwzględnieniem jej stosunku do prawą zmniejszającego się przychodu z ziemi. Odb. z Roczn. IX Czasopisma Prawniczego i Ekonomicznego, Kraków 1908; 6) Towarzystwa i stowarzyszenia rolnicze. Kraków 1911; 7) Pieniądz. Nakład Akademii Umiejętności, Kraków 1911; 8) Wojny bałkańskie w roku 1912 i 1913. Odb. z Przeglądu Powszechnego, Kraków 1913; 9) Krajowe budżety i zamknięcia rachunkowe. Odb. z Przeglądu Polskiego, Kraków 1913; 10) (łącznie z prof. Kumanieckim) Statystyka Polski. Kraków 1915; 11) Socjologia wojny. Odb. z Przeglądu Powszechnego, Kraków 1916; 12) Założenia Ekonomiki. Kraków 1919, II wyd. Kraków 1920; 13) Nauka o pieniądzu i kredycie. Kraków 1919, II wyd. Kraków 1922; 14) Nauka skarbowości. Poznań 1923; 15) Pauperyzacja Polski Współczesnej. Odb. z Przeglądu Współczesnego, Kraków 1925, II wyd. Kraków 1926; 16) Rządy Marszałka Piłsudskiego. Kraków 1927, II wyd. Kraków 1928; 17) Polityka i gospodarstwo. (Pisma pomniejszych oraz przemówienia 1920—1931) Nakł. Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków 1931; 18) Moralność współczesna. Krak. Tow. Ekonomiczne, Kraków 1935; 19) Dolar i złoty. Krak. Tow. Ekonomiczne, Kraków 1936; 20) Wiek XX. Nakł. E. Kuthana, Warszawa 1947.

Edward Lipiński urodził się 18 października 1888 r. w Nowym Mieście nad Pilicą. W r. 1909 ukończył gimnazjum Górskiego w Warszawie. W latach 1909—12 studiował ekonomię w Wyższej Szkole Handlowej (Handelshochschule) w Lipsku, uzyskując dyplom w r. 1912. Jednocześnie uczęszczał na Uniwersytet Lipski, a w r. 1912—13 na Wydział Prawa Uniwersytetu w Zurychu.

Od r. 1916 wykładał ekonomię polityczną oraz historię handlu w Wyższej Szkole Handlowej dla Kobiet J. Siemiradzkiej w Warszawie; od r. 1923 prowadził w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie wykłady zlecone nauki o koniunkturach gospodarczych, od r. 1924 do 1927 ponadto wykłady i proseminarium historii handlu, zaś w latach 1928—30 wykłady zagadnień specjalnych teorii ekonomii politycznej. Po przyznaniu Wyższej Szkole Handlowej praw akademickich został w r. 1925 docentem, a w r. 1930 — profesorem Wyższej Szkoły Handlowej. W r. 1930 objął pierwszą katedrę ekonomii politycznej. W r. 1937 został wybrany prorektorem Szkoły Głównej Handlowej. W latach 1935—39 był Kuratorem Koła Ekonomistów S. G. H.

Od r. 1917 współpracował z kwartalnikiem „Ekonomista“, którego redakcję objął w r. 1928; w latach 1928—39 redagował również „Koniunkturę“. W r. 1930 reprezentował Polskę na Międzynarodowym Zjeździe Ekonomicznym w Berlinie; w 1931 był członkiem Delegacji Polskiej na Międzynarodowej Konferencji Ekonomicznej w Londynie; był także delegatem Polski na wiele zjazdów współpracy intelektualnej oraz stałym członkiem międzynarodowych konferencji ekonomicznych, organizowanych co dwa lata przez Fundację Rockefellera. Był kilkakrotnie powoływany jako rzeczoznawca przez Ligę Narodów. Od r. 1918 jest członkiem, a od r. 1931 — prezesem Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich; jest członkiem Międzynarodowego Instytutu Statystycznego w Hadze oraz Towarzystwa Ekonomicznego (Econometric Society).

Po wybuchu wojny w r. 1939 pod okupacją niemiecką założył i prowadził w Warszawie Miejską Szkołę Handlową (wojenna forma Szkoły Głównej Handlowej), gdzie wykładał ekonomię polityczną i teorię wzrostu gospodarczego. Brał udział

w konspiracyjnej działalności naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Należał do organizatorów tajnej Spółdzielni Wydawniczej „Oikos”, powstałej w Warszawie w r. 1943 celem finansowania opracowań i przekładów podręczników oraz oryginalnych prac naukowych, które mogłyby ukazać się po odzyskaniu niepodległości. Wykonywał również prace specjalne zlecone przez Władze Podziemne w Kraju.

Po upadku powstania 1944 r. zorganizował w Częstochowie tajną Szkołę Główną Handlową, gdzie wykładał do r. 1945. Po wyzwoleniu został wybrany prorektorem Szkoły Głównej Handlowej oraz rektorem Oddziału tej szkoły w Łodzi. Obecnie prowadzi nadal wykłady w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie jako profesor ekonomii politycznej i kierownik Zakładu tejże nazwy.

Praca zawodowa: od r. 1914 pracował w Banku Handlowym w Warszawie zajmując się równocześnie publicystyką (od 1915 jako redaktor działu ekonomicznego Kuriera Polskiego). W tym czasie brał udział w organizowaniu i pracach Towarzystwa Oświatowego „Wiedza”. Od r. 1919 był doradcą naukowym Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej; od 1920 pracował w Głównym Urzędzie Statystycznym, do r. 1923 jako Naczelnik Wydziału Statystyki Pracy, zaś w okresie 1923—1929 jako Radca Naukowy G. U. S. W zorganizowanym z jego inicjatywy Instytucie Koniunktur Gospodarczych był dyrektorem w latach 1927—1939. W r. 1945—46 był prezesem Instytutu Gospodarstwa Krajowego przy Prezydium Rady Ministrów. Od maja 1946 r. jest Prezesem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Jest członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej i członkiem Rady Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Inspekcja pracy. Warszawa 1916; 2) Ruch robotniczy w Polsce. Myśl Polska, 1916; 3) Zagadnienie pracy w Polsce Niepodległej. Myśl Polska, 1917; 4) Teoria ekonomiczna Erazma Majewskiego. Przedświt, 1917; 5) Statystyka robotników miejskich. Ekonomista, 1918; 6) Projekt prawa o kasach chorych. Ekonomista, 1918; 7) Statystyka rynku pracy. Miesięcznik Statystyczny, 193, 1920; 8) Le problème du travail en Pologne. 1921; 9) Indeks cen hurtowych. Miesięcznik Statystyczny, 1922; 10) Badanie zmian cen. Ekonomista, 1922; 11) Próba międzynarodowych porównań płac realnych. Statystyka Pracy, 1923; 12) System płac wskaźniko-

wych. *Ekonomista*, 1925; 13) Zapotrzebowanie pieniądza i tzw. inflacja bilonowa. *Ekonomista*, 1925; 14) Cła socjalne. *Ekonomista*, 1926; 15) O oszczędzaniu, dochodzie społecznym i dumpingu. *Ekonomista*, 1928; 16) Z problematów gospodarczego wzrostu. *Ekonomista*, 1929; 17) Uwagi o kryzysie. *Ekonomista*, 1931; 18) Bilans płatniczy i kurs waluty. *Ekonomista*, 1933; 19) Nakręcanie koniunktury. *Ekonomista*, 1934; 20) Próba określenia pojęcia elastyczności inwestycji. *Ekonomista*, 1934; 21) Kilka aktualnych tematów z polityki koniunktury. *Ekonomista*, 1935; 22) Problem transferu. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 1933; 23) Koniunktura rolnicza i koniunktura przemysłowa. *Rolnictwo*, 1929; 24) Inwestycje produkcyjne i inwestycje produkcyjne. *Prace Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen*, 1932; 25) Wpływ popytu na kształtowanie się cen produktów rolnictwa. *Ekonomista*, 1936; 26) Szkic teorii inwestycji. *Polityka Gospodarcza*, 1936; 27) Der Begriff der Investitionsnachfragekurve. *Beiträge zur Koniunkturlehre*, Hamburg 1936; 28) Die Deflation als Mittel der Koniunkturpolitik in Polen. Jena 1936; 29) Ludwik Krzywicki — teoretyk ekonomii. *Księga pamiątkowa...*, 1936; 30) Nożyce cen. *Prace Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen*, 1937; 31) Znaczenie budownictwa w życiu gospodarczym kraju. 1937; 32) Wspólnie z J. Wiśniewskim, L. Landauem, F. Pszczołkowskim: *Koniunktura gospodarcza w Polsce 1924—27*. Warszawa 1928.

Recenzje i polemiki w *Ekonomiście*. Artykuły w *Encyklopedii Nauk Politycznych*.

Po roku 1945: 1) O planowaniu gospodarczym w Polsce. *Problemy*, 1946; 2) Czy istnieją prawa ekonomiczne? *Robotnik*, 1947; 3) Jeszcze wieczyste prawa ekonomii. *Robotnik*, 1947; 4) Niektóre źródła marnotrawstwa w planowaniu. *Przegląd Socjalistyczny*, 1947; 5) Finansowanie produkcji pod plan — rola pieniądza i kredytów. *Robotnik*, 1947; 6) Uwagi o zadaniach ekonomii. *Ekonomista*, 1947.

J e r z y L o t h urodził się 4 sierpnia 1880 r. w Warszawie. Ukończywszy szkołę podstawową w Warszawie uczęszczał do gimnazjum rosyjskiego, które musiał opuścić z tzw. „wilczym biletem“ za należenie do tajnych kółek uczniowskich i używanie języka polskiego. Świadectwo dojrzałości otrzymał w Godesbergu w r. 1898 i wstąpił do Wyższej Szkoły Handlowej w Antwerpii, którą ukończył ze stopniem „Licencié en sciences commerciales“. Jednocześnie uczęszczał na wykłady Wolnej Wszechnicy w Brukseli oraz na lekcje rysunków w Akademii Sztuk Pięknych w Antwerpii. Po przerwie dwu lat, spowodowanej wyjazdem do Kraju w sprawie służby wojskowej, ukończył w Instytucie Handlowym w Antwerpii wydział nauk konsularnych

i kolonialnych z tytułem „Licencié du degré supérieur ès sciences économiques, consulaires et coloniales“. Następnie przez trzy lata pracował w Stanach Zjednoczonych jako korespondent obcych języków, uczęszczając jednocześnie na wykłady geografii i nauk pokrewnych, najpierw w Harvard University w Bostonie, a potem w Columbia University w New Yorku. Po powrocie do Kraju pracował jako konsultant Ministerstwa Przemysłu i Handlu i jako sędzia handlowy z wyboru. W r. 1914 internowany w Niemczech z powodu wybuchu wojny wrócił do Warszawy w r. 1915 i wstąpił na Uniwersytet Warszawski studiując najpierw na Wydziale Matematyczno-przyrodniczym, a później na Wydziale Prawnym. Stopień doktora filozofii uzyskał w r. 1922 na Uniwersytecie Jagiellońskim. Habilitował się w r. 1946 z antropogeografii na Uniwersytecie Warszawskim.

Od r. 1915 uczył geografii w Szkole Nauk Politycznych w Warszawie; wykładał także w gimnazjum Lorentza, a następnie w Państwowym Instytucie Pedagogicznym, w Wyższej Szkole Handlowej (późniejszej Szkole Głównej Handlowej), w Uniwersytecie Warszawskim i w końcu w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

W latach 1915—1918 był radcą honorowym w Wydziale Handlowym Magistratu m. st. Warszawy oraz ławnikiem Sądu Apelacyjnego. W r. 1919 był w Paryżu i Londynie jako członek Delegacji Ekonomicznej Rządu Polskiego w czasie zawierania traktatu w Versailles. Po powrocie współpracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych przy organizacji służby konsularnej R. P. i brał czynny udział w pracach Ministerstwa Sprawiedliwości nad ustawami o rejestrze handlowym i o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

Był delegatem Polskiego Towarzystwa Geograficznego na Międzynarodowym Kongresie Geologicznym w Kapstadzie i Pretorii w r. 1929 oraz na Międzynarodowym Kongresie Geograficznym w Paryżu w r. 1931; w r. 1932 uczestniczył w obchodzie jubileuszu Izby Handlowej w Tallinie jako delegat Samorządu Gospodarczego w Polsce; w r. 1934 współpracował przy organizacji Międzynarodowego Kongresu Geograficznego w Warszawie i w Krakowie. Ponadto brał udział w wielu kongresach międzynarodowych (Stockholm, Wiedeń, Belgrad, Sofia, Praga, Nizna, Bern, Kair i in.).

Zwiedził i poznał prócz wielu krajów europejskich także Amerykę (sporządził mapę rzeki Wangs-Segovia, dopływu rzeki Coca) oraz Afrykę (współ z prof. W. Goetlem odbył podróż wzdłuż kontynentu afrykańskiego).

W czasie okupacji niemieckiej zorganizował tajny Instytut Nauk Kolonialnych. Obecnie jest profesorem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz jej Oddziału w Łodzi, ponadto prowadzi zlecone wykłady w Uniwersytecie Warszawskim i w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Jako członek-założyciel Polskiego Towarzystwa Geograficznego od r. 1920 zasiada w jego Zarządzie zajmując obecnie stanowisko przewodniczącego Oddziału Głównego w Warszawie; od r. 1926 należy do Komisji Geograficznej PAU (tzw. Narodowy Komitet Geograficzny); jest członkiem honorowym Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie od r. 1930 oraz członkiem korespondentem Meksykańskiego Towarzystwa Geograficznego.

Jest kuratorem międzyuczelnianego Związku Morskiego i kuratorem Stowarzyszenia Handlu Zagranicznego w S. G. H. Jest członkiem Prezydium Komitetu Wszeszlówiańskiego w Warszawie. Ponadto pracuje nadal jako radca Izby Przemysłowo-Handlowej w celu utrzymania ścisłego kontaktu z życiem gospodarczym.

Posiada złotą odznakę sportową i 16 nagród za wioślarstwo, szermierkę, pływanie i lekkoatletykę.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Listy z Kuby. Kilkanaście artykułów w Dzienniku Chicagowskim, 1904; 2) Mapa i opis rzeki Wanks (Rio Coca) i jej dopływów Bocay i Waspook. Tow. Nauk. Warsz., Warszawa 1913; 3) Przyczynek do etnologii i etnografii szczepów Miskito i Sumo wraz z uwagami o języku Miskito. Tow. Nauk. Warsz., Warszawa 1916; 4) O stali i handlu stalą narzędziową. Przegląd Techniczny, Warszawa 1917; 5) Środki komunikacji na ziemiach polskich. Przegląd Techniczny, Warszawa 1917; 6) Historia kolonizacji Afryki. Przegląd Geograficzny, t. I, Warszawa 1918; 7) Wykład geografii ekonomicznej ziem polskich w granicach przedrozbiorowych. Warszawa 1919 (II wyd. — 1921); 8) Polen — Transitland. Budapeszt 1924; 9) Polska Gospodarcza. Mapa ścienna. Warszawa 1925; 10) Zarys geografii politycznej. Orbis, Kraków 1925; 11) Gibraltar. Studium geograficzno-polityczne. Warszawa 1926; 12) Zarys dziejów rozwoju horyzontu geograficznego na tle historii odkryć. Kraków 1928; 13) Międzynarodowy Kongres Geogra-

ficzny w Cambridge. Przegląd Geograficzny, t. VIII, zesz. 3/4, 1928; 14) Afganistan. Przegląd Geograficzny, t. VIII, zesz. 3/4, 1928; 15) Państwo Polskie w oświetleniu geografii politycznej. Warszawa 1929; 16) Wrażenia z podróży przez Afrykę. Seria artykułów w prasie codziennej w latach 1929—30; 17) Kronika podróży przez ląd afrykański od Przylądka Dobrej Nadziei do Morza Śródziemnego. Przegł. Geogr., t. X, zesz. 1/2, 1930; 18) Ekspansja polityczna państw europejskich w Afryce. Przegł. Geogr., t. X, zesz. 1/2, 1930; 19) Stulecie Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie. Przegł. Geogr., t. X, 1930; 20) Wielka Brytania. Wielka Geografia Powszechna, Europa t. I. Warszawa 1932/33; 21) Geografia ekonomiczna ogólna. Skrypt z wykładów w S. G. H. Warszawa 1932 (II wyd. — 1939, III wyd. — 1945); 22) Geografia ekonomiczna szczegółowa: Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Włochy, Stany Zjednoczone Ameryki, Kraje Bałtyckie oraz Szwajcaria, Austria, Węgry i Bałkany. Skrypty z wykładów w S. G. H. Warszawa 1932—1937; 23) Geografia polityczna. Skrypty z wykładów w Szkole Nauk Politycznych. Warszawa 1932 i 1933; 24) La vallée de la Vistule moyenne et quelques villes industrielles et thermales. Warszawa 1934; 25) Raporty konsularne o Polsce, pisane w języku hiszpańskim w charakterze konsula republiki Nicaragua do rządu w Managua w latach 1934 do 1939; 26) Aspects of the Polish Emigration during the Last Ten Years. Warszawa 1934; 27) Manuskrypt o Polsce z biblioteki Don Pedra de Aragon. Przegł. Geograf., t. IV, 1935; 28) Afryka jako kontynent. Wielka Geografia Powszechna. Afryka. Warszawa 1935—36; 29) Afryka (część: Afryka Południowa napisał prof. J. Lewiński). Wielka Geografia Powszechna. Warszawa 1935—36; 30) Kilkadziesiąt artykułów w Encyklopedii Nauk Politycznych, między nimi ważniejsze: Abisynia, Afryka, Ameryka, Algeria, Haiti, Harz, Helgolandia, Jamaika, Jukatan, Kanada, Kalifornia, Kolonia, Honduras, Hotentoci, Kafrowie, Kamerun, Madagaskar, Murzyni itd. 1936—1939; 31) Międzynarodowy Kongres Geograficzny w Cambridge. Przegł. Geograf., 1937; 32) Geneza nauki geografii ekonomicznej, jej istota, cele i zadania. Pamiętnik XXX-lecia Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, 1938; 33) Historia, polityka, cele i metody kolonizacji. Gotowy do druku maszynopis został spalony przez Niemców wraz z bibliografią i notatkami. Zachowany skrypt z wykładów w latach 1939—44 w tajnym Instytucie Nauk Kolonialnych posłużył do odtworzenia tej pracy. 34) Geografia kolonialna. Część pierwsza. Skrypt z wykładów w S. G. H. Warszawa 1945; 35) Pogadanki radiowe na tematy geograficzne z lat 1946—47 (w rękopisie, częściowo nagrane na płyty); 36) Wykład geografii ekonomicznej ogólnej. Warszawa 1947; 37) (wspólnie z dr Zofią Cichocką-Petrażycką) Geografia gospodarcza Polski. Część I. Warszawa 1947. Część II ukaże się w 1948.

W przygotowaniu:

Afryka. Podręcznik dla szkół średnich. Skrypty wykładów w języku angielskim, wygłaszanych w S. G. H. w Warszawie i w Oddziale w Łodzi: The British Commonwealth of Nations. Economical and Political Problems of America and the Pacific Ocean.

Mieczysław Jan Michałowicz urodził się 29 sierpnia (st. st.) 1876 w Petersburgu. Tam również ukończył gimnazjum i Wojskowo-Lekarską Akademię, uzyskując w r. 1901 stopień lekarza, a w r. 1910 — tytuł doktora medycyny, nostryfikowany w r. 1912 w Uniwersytecie Lwowskim. W latach 1901—1914 pracował w szpitalach i klinikach w Petersburgu, Częstochowie, Paryżu, Wiedniu, Berlinie, Strasburgu, Lwowie, Ołomuńcu i Krakowie. W związku z działalnością polityczną w szeregach P. P. S. został aresztowany w r. 1908 przez władze carskie, a następnie wyrokiem sądu usunięty na dwa lata z granic Rosji. Aby uniknąć ponownego aresztowania, przeniósł się w r. 1912 do Lwowa. Po odzyskaniu niepodległości przez Państwo Polskie został w r. 1919 starszym ordynatorem oddziału wewnętrznego Szpitala Ujazdowskiego i dyrektorem Departamentu Opieki nad Dzieckiem i Młodzieżą w Ministerstwie Zdrowia. W r. 1920 objął katedrę pediatrii Uniwersytetu Warszawskiego, którą — z przerwą wojenną — zajmuje do dnia dzisiejszego. W 1922—23 był dziekanem Wydziału Lekarskiego, a w 1930—31 rektorem Uniwersytetu. Przyczynił się do zbudowania pawilonu ambulatoryjnego i obserwacyjnego Kliniki Dziecięcej U. W. w r. 1928 oraz do powiększenia Kliniki Pediatrycznej stwarzając przy niej oddział klinicznej chirurgii dziecięcej i laboratorium naukowe chemiczne w latach 1931—35. W r. 1937 wygłosił na Uniwersytecie Paryskim cykl wykładów z dziedziny pediatrii na zaproszenie tamtejszego Wydziału Lekarskiego. W r. 1942 aresztowany przez Gestapo przebywał w obozach koncentracyjnych w Majdanku, Gross-Rosen i Litomierzycach do 8 maja 1945.

Brał udział w następujących międzynarodowych zjazdach i konferencjach naukowych: Zjazd „des Pédiatres de la Langue Française“ w Paryżu (1924 i 1938), Międzynarodowy Zjazd Przeciwgruźliczy w Oslo oraz Międzynarodowy Zjazd Pediatryczny w Sztokholmie (1931), Międzynarodowa Konferencja w Lidze Narodów w Genewie w sprawach dietetyki najwcześniejszego dzieciństwa (1936), Journées Médicales Franco-Polnaises w Paryżu (1937), Międzynarodowy Zjazd Pediatryczny w Rzymie (1937), Zjazd Pediatrów Włoskich w Genui (1938).

Wygłosił referaty programowe na następujących zjazdach krajowych: w 1935 na Zjeździe Polskich Mikrobiologów i Pe-

diatrów — referat: „Najnowsze zdobycze wiedzy pediatrycznej i ogólnolekarskiej w ostatnim dziesięcioleciu“, w 1938 na Zjeździe Ortopedystów w Poznaniu — „Próba nowego ujęcia zespołu Heine-Medina“, w 1939 na Zjeździe Pediatrów Polskich w Busku — „Patomechanika gościca“.

Był członkiem komitetów redakcyjnych wielu czasopism i wydawnictw: „Przeglądu Pediatrycznego“ (od 1909) przekształconego później w „Pediatrię Polską“, „Pediatrii“ (w języku rosyjskim, 1910), „Revue Française de Pédiatrie“ (od 1923), „Polskich Monografi i Wykładów Klinicznych z Dziedziny Pediatrii“ (44 zeszyty w latach 1930—39); po wojnie należy do zespołów redakcyjnych pism: „W Służbie Zdrowia“ i „Polski Tygodnik Lekarski“.

Był prezesem Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego (1926), Polskiego Komitetu Opieki nad Dzieckiem i Młodzieżą (1928), Naczelnej Izby Lekarskiej (od 1934 po dzień dzisiejszy); członkiem Państwowej Rady Zdrowia (1924), Państwowej Rady Naukowej Wychowania Fizycznego (1927); obecnie od r. 1945 jest członkiem Rady Naukowej przy Ministerstwie Oświaty i Państwowej Rady Zdrowia.

Jest honorowym członkiem Towarzystwa Lekarskiego w Częstochowie (1926) oraz Fińskiego Towarzystwa Lekarskiego (1938); członkiem Francuskiego Towarzystwa Pediatrycznego (1937) i członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności (1946).

W latach 1935—39 — senator Rzeczypospolitej, w 1938 — prezes Stronnictwa Demokratycznego, w 1945 — prezes Komitetu Słowiańskiego, członek Głównego Komitetu Badań Zbrodni Niemieckich, poseł w Krajowej Radzie Narodowej i przewodniczący Komisji Zdrowia; prezes Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego.

Odnznaczony Krzyżem Niepodległości, Komandorią z Gwiazdą Polonia Restituta, Złotym Krzyżem Zasługi i Komandorią Francuskiej Legii Honorowej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) O epidemii rumienia wielopostaciowego zakaźnego (erythema infectiosum multiforme) po odrze. Przegląd Pediatryczny, 1908; 2) Opukiwanie kręgosłupa u dzieci w gruźlicy gruczołów tchawiczo-oskrzelowych.

Tamże, 1908—9; 3) Über die Verwertung der Wirbelsäulenperkussion bei der Diagnose der Tracheo-Bronchialdrusentuberkulose im Kindesalter. Jahrbuch für Kinderheilkunde, Bd. 71, 1910; 4) O mylnym rozpoznawaniu dławca u dzieci z gruźlicą gruczołów płucnych i kręgosłupa. Przegląd Pediatryczny, 1910; 5) Zapalenie płuc śledzionowate (Splenopneumonia) w wieku dziecięcym i jego stosunek do gruźlicy. Tamże, 1910; 6) O gruczolach przytarczycowych. Referat zbiorowy. Nowiny Lekarskie, r. XXII, zes. 6; 7) Pobudliwość galwaniczna nerwów obwodowych w przebiegu błonicy (Przyczynk do poznawania wpływu chorób zakaźnych na pobudliwość nerwową). Przgl. Ped., 1910; 8) W sprawie białomoczu u starszych dzieci o sobozmianie zmniejszonym. Now. Lek., r. XXII, zes. 7; 9) K woprosu ob ortostaticzeskoj albuminurii. Peditria, 1911; 10) Młodzież szkolna w okresie dojrzewania. Zdrowie, 1911; 11) Odrębność gruźlicy w wieku dziecięcym, jej rozpoznawanie i sposoby leczenia. Zdrowie, 1912; 12) K woprosu o rozpoznawaniu infekcyjnych korewidnych sypiej. Peditria, 1912; 13) O mylnym uzależnieniu gorączki od sprawy gruźliczej u odżywianych forsownie dzieci gruźliczych. Tygodnik Lekarski, 1913; 14) Biologiczne własności mleka kobiecego. Wykłady Kliniczne Gazety Lekarskiej; 15) Odżywianie dziecka w pierwszym roku życia. Kraków 1920; 16) Zadania Kliniki Pediatrycznej w dobie obecnej. Peditria Polska, t. I, zes. 3, 1921; 17) Colipyelocystitis czy colibacteraemia i colitoxaemia wieku dziecięcego? Peditria Polska, t. 4, 1924; 18) Kryzys neuroartretyczne jako syntetyczna jednostka kliniczna. Peditria Polska, t. 4, 1924; 19) Colipyelocystite, colbacteriemie ou colitexemie des enfants. Archives de Médecine des Enfants, t. 28, nr 12, 1925; 20) Exo- i endogenetyczne poglądy na epidemiologię choroby płoniczej. Peditria Polska, t. 6, 1926; 21) Fizykalne podstawy tzw. „Objawu trojaka“. Peditria Polska, t. 6, 1926; 22) Crises neuroarthritiques envisagés comme une entité clinique synthétique. Revue Française de Pédiatrie, t. 2, nr 5, 1926; 23) Biegański jako człowiek i lekarz. Polska Gazeta Lekarska, nr 49, 1926; 24) Gruźlica wieku dziecięcego i młodzieńczego w świetle teorii energetycznej. Odb. z wydawnictwa: Gruźlica i walka społeczna z gruźlicą. Warszawa 1927; 25) Zasadnicze wytyczne przy wyborze mieszanek odżywczych w wieku niemowlęcym. Peditria Polska, t. 7, 1927; 26) O akcji zapobiegawczej przeciw chorobie płoniczej. Peditria Polska, t. 7, 1927; 27) Dalsze rozwinięcie schematu Dick-Brokman w zastosowaniu do choroby płoniczej. Peditria Polska, t. 8, 1928; 28) Powietrze, słońce i woda w życiu dziecka. Biblioteka Młodej Matki, zes. 3, Warszawa 1928; 29) Les indications générales pour le choix des mélanges nutritifs des nourrissons. Revue Française de Pédiatrie, t. 4, nr 5, 1928; 30) Cechy zdrowego i chorego niemowlęcia. Warszawa 1929; 31) O chwiejności ciepłoty ciała ludzkiego na zasadzie badań dokonanych ze ściśłością 0,001 stopnia. Polskie Monografie i Wykłady Kliniczne z dziedziny Peditrii, 1929; 32) Polski Instytut Puerokultury. Projekt organizacji. Warszawa 1929; 33) (z Wiszniewskim) Zaburzenia w czynnościach i stany zapalne grubego jelita, ich patogeneza i leczenie. Polskie Monografie i Wykłady Kliniczne z Dziedziny Peditrii, t. 4, 1930; 34) Sur

les oscillations de la temperature humaine. Recherches faites, à un millime de degré près. *Revue Française de Pédiatrie*, 1930; 35) Psychika wieku niemowlęcego i wczesnego dzieciństwa. Warszawa 1930; 36) (z St. Popowskim) Allergia a stany odporności w gruźlicy. *Gruźlica*, nr 5, 1931; 37) (z Wiszniewskim) Zespół anginowy reumatyczny w wieku dziecięcym. *Nowiny Lekarskie*, 1931; 38) Gruźlica wieku dziecięcego i młodzieńczego w świetle teorii energetycznej. *Polskie Monografie i Wykłady z Dziedziny Pediatрії*, 1931; 39) Rola lekarza w historii kultury. *Zarys historyczny. Lekarz Polski*, Warszawa 1931; 40) Wyniki szczepień przeciwgruźliczych metodą Calmett'a w Polsce. *Gruźlica*, r. 71, t. 6, 1931; 41) Les effets de Vaccination BCG en Pologne. Rapport officiel pour le Congrès International contre Tuberculose à Oslo en 1931; 42) Wskazania i przeciwwskazania do leczenia kąpielami solankowymi w wieku dziecięcym. *Lekarz Polski*, nr 5, 1933; 43) Rola czynników wśródustrojowych w genezie zapalenia płuc u dzieci. *Nowiny Lekarskie*, nr 9, 1933; 44) Klinika schorzeń ucha środkowego wieku dziecięcego jako temat do rozważań pediatrycznych. *Pediatrics Polska*, t. XIII, zes. 5, 1933; 45) Nowe kierunki pediatрії z uwzględnieniem leczenia zdrojowego. *Pamiętnik VII Lekarskiego Kursu Wakacyjnego w 1934 r. w Ciechocinku-Zdroju*; 46) 1450 przypadków ropniaków opłucnej u dzieci. *Nowiny Lekarskie*, 1935; 47) 1450 case de pleurésie purulente chez les enfants. *Revue Française de Pédiatrie*, 1935; 48) Rozwój pediatрії polskiej w ostatnim dziesięcioleciu. *Pediatrics Polska*, t. XV, zes. 6, 1935; 49) Rozpiętość błędów w rozpoznawaniu chorób wieku dziecięcego. *Nowiny Lekarskie*, 1936; 50) (z Jasińskim) *Podręcznik chorób dziecięcych*. 3 tomy, 1937—1939; 51) Les limites des erreurs de diagnostic dans les affections des enfants. *Observations de la Clinique infantile de Varsovie*. *Revue Française de Pédiatrie*, t. XII, 1937; 52) La colite des petits enfants un syndrome et non une entité clinique. *Revue Française de Pédiatrie*, nr 4, 1937; 53) Odporność pierwotna i odporność wtórna względem chorób zakaźnych w świetle alergii. *Polskie Monografie i Wykłady Kliniczne z Dziedziny Pediatрії*, 1937; 54) (z W. Jasińskim) *Zarys historii pediatрії w XIX i XX stuleciu na tle warunków społecznych i rozwoju innych gałęzi wiedzy lekarskiej w wymienionym okresie. Podręcznik chorób dzieci*. T. I, Warszawa 1937; 55) Zespół odry. Rozdział o charakterze monografii w *Podręczniku chorób zakaźnych*, wydanym pod redakcją L. Karwackiego. Warszawa 1937; 56) Choroba Heine-Medina i leczenie jej następstw. *Chirurgia Polska*, r. III, nr 4, 1939 oraz *Polskie Monografie i Wykłady Kliniczne z Dziedziny Pediatрії*; 57) *Pato-fizjologia wieku dziecięcego*. (Powyżej 1500 stron maszynopisu i powyżej 300 rysunków, fotografii i wykresów). Oddany do druku do Instytutu Wydawnictw Ministerstwa Zdrowia.

Uczniowie i współpracownicy w Klinice Pediatrycznej ogłosili drukiem w latach 1920—1939 około 800 prac naukowych.

A n d r z e j M o s t o w s k i urodził się 1 listopada 1913 r. we Lwowie. W r. 1936 uzyskał magisterium, a w 1939 — doktorat matematyki na Uniwersytecie Warszawskim. W r. 1945 habilitował się jako docent logiki matematycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od jesieni 1947 jest profesorem nadzwyczajnym filozofii matematyki na Uniwersytecie Warszawskim.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Abzählbare Boole'sche Körper und ihre Anwendung auf die allgemeine Metamathematik. *Fund. Math.* 29 (1937), str. 34—53, 2) O niezależności definicji skończoności w systemie logiki. *Dodatek do Rocznika Pol. Tow. Mat.*, tom 11 (1933), str. 1—54; 3) Über den Begriff der endlichen Menge. *Spraw. Tow. Nauk. Warsz.* 31 (1933), str. 13—20; 4) (Łącznie z A. Lindenbaumem) Über die Unabhängigkeit des Auswahlaxioms und einiger seiner Folgerungen. *Tamże*, str. 27—32; 5) Über die Unabhängigkeit des Wohlordnungssatzes vom Ordnungsprinzip. *Fund. Math.* 32 (1939), str. 201—252; 6) Über gewisse universelle Relationen. *Ann. Soc. Pol. de Math.* 17 (1933), str. 171—172; 7) Bemerkungen zum Begriff der inhaltlichen Widerspruchsfreiheit. *Journal of Symbolic Logic* 4 (1939), str. 113—114; 8) (Łącznie z A. Tarskim) Boole'sche Ringe mit geordneter Basis. *Fund. Math.* 32 (1939), str. 69—86; 9) Axiom of choice for finite sets. *Fund. Math.* 33 (1945), str. 137—168; 10) O zdaniach nierozstrzygalnych w sformalizowanych systemach matematyki. *Kwartalnik Filozoficzny* 16 (1946), str. 223—276; 11) Remarques sur une note de W. Sierpiński. *Fund. Math.* 33 (1945) str. 7—8; 12) On definable sets of positive integers. *Fund. Math.* 34 (1946), str. 81—112; 13) On absolute properties of relations. *Journal of Symbolic Logic* 12 (1947), str. 33—42; 14) Zarys teorii Galois. *Dodatek do podręcznika „Algebra wyższa“* W. Sierpińskiego. 1946, str. 371—428.

S t a n i s ł a w M r o z o w s k i ¹ urodził się 9 lutego 1902 r. w Warszawie. Doktorat filozofii uzyskał w r. 1932 na Uniwersytecie Warszawskim. Uzupełniające studia specjalne odbywał w Berlinie, Budapeszcie, Zagrzebiu, Kopenhadze. Od r. 1933 był docentem fizyki doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego i prowadził wykłady zleczone z fizyki matematycznej.

---

¹ Wobec nienadesłania danych biograficznych i bibliograficznych przez członka cytujemy za wyd. *Czy wiesz kto to jest?* Pod ogólną redakcją Stanisława Łoży, Warszawa 1938 (biografia) oraz *J. C. Poggenдорff's biographisch-literarisches Handwörterbuch für Mathematik...* Bd VI: 1923 bis 1931. III Teil L—R. Berlin 1938 (bibliografia do 1931).

Ogłosił drukiem następujące prace (do r. 1931):

- 1) Bandenfluoreszenz des Quecksilberdampfes. Zeitschr. f. d. Ph. 50, 1928; 2) Röntgenlumineszenz des Quecksilberdampfes. Zeitschr. f. d. Ph. 54, 1929; 3) Bandenfluoreszenz und die Dissoziats.-Wärme des Quecksilbermoleküle. Zeitschr. f. d. Ph. 55, 1929; 4) Luminescence de la vapeur de mercure excitée par les rayons X. Comp. Rend. d. l. Soc. Polon. Ph. 4, 1929; 5) Fluorescence de la chaleur de dissociat. molécules de mercure. Comp. Rend. d. l. Soc. Polon. Ph. 4, 1929; 6) Dissociat. energy of Zn_2 molecules. Nature, Lond. 125, 1930; 7) Zeeman effect and the absorpt. coeffic. of the hyperfine structure of the mercury resonance line. Nature, Lond. 126, 1930; 8) Incomplete polarisation of the mercury resonance line. Ph. Rev. 36, 1930; 9) Origin of the bands in the spectrum of mercury vapor. Ph. Rev. 36, 1930; 10) Deutungen der Träger der Quecksilberbanden. Zeitschr. f. d. Ph. 60, 1930; 11) Arb. von E. Gaviola: Efficiency of quenching collisions and the radius of the excited mercury atom. Zeitschr. f. d. Ph. 60, 1930; 12) Bandenspektren der Zn- und Cd-Dämpfe. Zeitschr. f. d. Ph. 62, 1930; 13) Hyperfeinstruktur der Quecksilberresonanzlinien. 2. Mitt. Bull. Int. d. l'Acad. Polon. 1930 i 1931; 14) Isotope effect and hyperfine structure of the mercury resonance line. Comp. Rend. d. l. Soc. Polon. Ph. 127, 1931; 15) Hyperfeinstruktur und incomplete polarisation of mercury resonance radiation. Ph. Rev. 37, 1931; 16) Lebensdauer angeregter Atome und die Hyperfeinstruktur des Quecksilberbogenspektrums. Zeitschr. f. d. Ph. 63, 1931; 17) Hyperfeinstruktur der Banden der Quecksilberhydrids. Zeitschr. f. d. Ph. 72, 1931.

Władysław Orlicz urodził się 24 maja 1903 r. w Okocimiu (woj. krakowskie). W latach 1921—25 studiował matematykę i fizykę na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie w r. 1928 uzyskał tytuł doktora filozofii w zakresie matematyki, a w r. 1934 — *veniam legendi*.

W latach 1924—31 był początkowo młodszym, potem starszym asystentem Zakładu Matematycznego Politechniki Lwowskiej. Okres lat 1929—30 spędził na studiach w Göttingen. Z dniem 1 października 1937 r. został powołany na katedrę matematyki w Uniwersytecie Poznańskim. Lata wojny spędził we Lwowie, gdzie w r. 1940—41 i częściowo w r. 1944—45 wykładał analizę matematyczną w Radzieckim Uniwersytecie Państwowym. W czasie okupacji niemieckiej pracował w tajnym szkolnictwie w zakresie gimnazjalnym i uniwersyteckim.

W maju 1945 r. objął ponownie katedrę matematyki na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego.

Należy do redakcji czasopisma „Studia Mathematica“.

Jest członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i prezesem Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Zur allgemeinen Limitierungstheorie. Tôhoku Math. Journ. 26, 1926;
- 2) Über die unabhängig von der Anordnung fast überall konvergente Funktionenreihen. Bull. Ac. Polon., 1927;
- 3) Zur Theorie der Orthogonalreihen. Bul. Acad. Polon., 1927;
- 4) Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen (1). Studia Math. 1, 1929;
- 5) Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen (2). Studia Math. 1, 1929;
- 6) (z W. Birnbaumem) Über die Approximation im Mittel. Studia Math. 2, 1930;
- 7) Einige Bemerkungen über die Divergenzpunktmengen von Orthogonalentwicklungen. Studia Math. 2, 1930;
- 8) Einige Bemerkungen über die Divergenzphänomene von Orthogonalentwicklungen. Studia Math. 2, 1930;
- 9) (z W. Birnbaumem) Über die Verallgemeinerung des Begriffes der zueinander gekoju gierten Potenzen. Studia Math. 3, 1931;
- 10) Über gekoju gierte Exponentenfolgen. Studia Math. 3, 1931;
- 11) Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen (3). Bull. Acad. Polon., 1932;
- 12) Über die Konvergenz der allgemeinen Orthogonalreihen. Studia Math. 4, 1933;
- 13) Über die unbedingte Konvergenz in Funktionenräumen (1). Studia Math. 4, 1933;
- 14) Über die unbedingte Konvergenz in Funktionenräumen (2). Studia Math. 4, 1933;
- 15) Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen (4). Studia Math. 5, 1934;
- 16) Quelques théorèmes sur les développements orthogonaux. C. R. 194, 1932;
- 17) Quelques théorèmes sur les séries orthogonales. C. R. 194, 1932;
- 18) Zur Theorie der Differentialgleichung $y = f(x,y)$. Bull. Acad. Polon., 1932;
- 19) Über eine gewisse Klasse von Räumen vom Typus B. Bull. Acad. Polon., 1932;
- 20) (wespól z S. Mazurem) Über Folgen linearer Operationen. Studia Math. 4, 1933;
- 21) (wespól z S. Mazurem) Sur les méthodes linéaires de sommation. C. R. 196, 1933;
- 22) Z badań nad układami ortogonalnymi. Lwów 1934;
- 23) (wespól z S. Mazurem) Sur la divisibilité des polynomes abstraits. C. R. 200, 1934;
- 24) (wespól z S. Mazurem) Grundlegende Eigenschaften der polynomischen Operationen, Erste Mitteilung. Studia Math. 5, 1934;
- 25) (wespól z S. Mazurem) Grundlegende Eigenschaften der polynomischen Operationen, Zweite Mitteilung. Studia Math. 5, 1934;
- 26) Ein Satz über die Erweiterung von linearen Operationen. Studia Math. 5, 1934;
- 27) Über Folgen linearer Operationen die von einem Parameter abhängen. Studia Math. 5, 1934;
- 28) Beiträge zur Theorie der Orthogonalreihen (5). Studia Math. 6, 1936;
- 29) (wespól z S. Mazurem) Sur les fonctionnelles. C. R. 202, 1936;
- 30) Einige Gegenbeispiele zur Konvergenztheorie

der allgemeinen Orthonogalreihen. *Studia Math.* 6, 1936; 31) Über k -fach monotone Folgen. *Studia Math.* 6, 1936; 32) Über Räume A^M . *Bull. Acad. Polon.*, 1936; 33) Beiträge zur Theorie der Orthogonalreihen (6). *Studia Math.* 8, 1939; 34) (wespół z S. Mazurem) Polynomische Operationen in abstrakten Räumen. *Extr. Congr. Intern. de Math. Oslo 1937*; 35) (wespół z S. Mazurem) Sur quelques propriétés de fonctions périodiques et presque périodiques. *Studia Math.* 9, 1940; 36) (wespół z A. Alexiewiczem) Sur l'équation fonctionnelle $f(x + y) = f(x) + f(y)$ *Fund. Math.* 33, 1945; 37) Sur un théorème de MM. S. Banach et S. Mazur. *Ann. Soc. Polon. de Math.* 19, 1946; 38) Sur les fonctions continues sans dérivée. *Fund. Math.* 34, 1946; 39) Sur les fonctions satisfaisant à un condition de Lipschitz généralisée. *Studia Math.* 10, 1946; 40) (wespół z A. Alexiewiczem) Sur la continuité et la classification de Baire des fonctions abstraites. *Fund. Math.* 35 (w druku); 41) Sur la convergence uniforme des développements orthogonaux. *Colloquium Mathematicum* (w druku); 42) Une généralisation d'un théorème de Cantor-Lebesgue. *Ann. Soc. Polon. de Math.* 21 (w druku); 43) Sur les opérations linéaires dans l'espace des fonctions bornées. *Studia Math.* 10, 1948; 44) Sur quelques propriétés des fonctions périodiques de Baire. *Studia Math.* 10, 1948; 45) Sur l'oeuvre scientifique de S. Banach. *Colloquium Math.* 1 (w druku).

M a u r o P i c o n e urodził się w Palermo 2 maja 1885 r. Studiował w Uniwersytecie w Pizie i w Szkole Normalnej. Doktorat matematyki uzyskał w r. 1907, prawo nauczania otrzymał w r. 1908. Był asystentem profesora Ulisse Dini na Uniwersytecie w Pizie (1908—1913) oraz asystentem prof. E. D'Ovidio i G. Fubini (1913—1919). Brał udział w wojnie 1915—1918 przeciw Niemcom i Austro-Węgrom awansując na kapitana artylerii. W czasie ostatniej wojny opracował nowe metody strzałów artyleryjskich na wielką odległość i kierował opracowaniem tablic strzałów, opartych na nowych zasadach naukowych i postępowaniu analitycznym.

W r. 1920 otrzymał na podstawie konkursu katedrę analizy nieskończonościowej Uniwersytetu Cagliari. Następnie był profesorem analizy na Uniwersytecie w Catanii (1921—23), profesorem analizy wyższej na Uniwersytecie w Pizie (1923—1924), profesorem analizy nieskończonościowej na Uniwersytecie w Neapolu (1924—31). Przy katedrze w Neapolu stworzył Instytut zastosowań rachunku dla wspomagania nauk doświadczalnych i techniki przez ilościową analizę matematyczną. W r. 1931 został powołany do Uniwersytetu w Rzymie na katedrę analizy wyższej, a jednocześnie Narodowa Rada Badań poleciła mu prze-

niesienie do Rzymu Institututu zastosowań rachunku, powierzając mu jego kierownictwo.

Ze szkoły jego wyszło wielu profesorów uniwersytetów włoskich i zagranicznych.

Jest członkiem Akademii dei Lincei, która przyznała mu w r. 1939 nagrodę za pracę naukową; członkiem zwyczajnym zamiejscowym Akademii Nauk w Neapolu, Akademii w Catanii, członkiem-korespondentem Akademii Nauk w Turynie, Akademii Nauk i Sztuki w Palermo, członkiem honorowym Akademii Rumuńskiej. Jest członkiem Rady Zarządzającej Komitetu Fizyczno-matematycznego Rady Narodowej Badań w Rzymie.

Jest odznaczony wojskowym krzyżem zasługi. Ogłosił drukiem przeszło sto pięćdziesiąt prac naukowych z dziedziny matematyki i jej zastosowań.

M. in. wydał następujące monografie i podręczniki:

- 1) Teoria introduttiva delle equazioni differenziali ordinarie. Circolo Mat. di Catania, 1922; 2) Lezioni di calcolo delle variazioni. Circolo Mat. di Catania, 1922; 3) Lezioni d'analisi infinitesimale. Circolo Mat. di Catania, 1923; 4) Corso di calcolo infinitesimale per gli allievi d'ingegneria. Napoli 1925; 5) Esercizi di calcolo infinitesimale. (Prima raccolta). Napoli 1927; 6) Teoria lebesguiana dell'integrazione, calcolo funzionale e calcolo delle variazioni. Roma, Città Universitaria 1927; 7) Metodi d'Analisi matematica nella Fisica. Roma, Città Universitaria 1934; 8) Teoria lebesguiana dell'integrazione ed equazioni integrali. Roma, Città Universitaria 1935; 9) Teoria delle equazioni differenziali ordinarie e ai differenziali totali, nei campi reale e complesso. Roma, Città Universitaria 1939; 10) Metodi d'Analisi matematica nella Fisica. Roma, Città Universitaria 1940; 11) Appunti d'Analisi Superiore. Napoli — Via Maddaloni a Toledo 4, 1940; 12) Calcolo funzionale e calcolo delle variazioni. Roma, Città Universitaria 1941; 13) Lezioni di calcolo numerico. Roma, Città Universitaria 1941; 14) Teoria dell'integrazione lebesguiana. Roma, Città Universitaria 1942; 15) Fondamenti di Analisi funzionale lineare. Roma, Città Universitaria 1943; 16) Lezioni di calcolo per gli allievi di ingegneria. Roma 1943; 17) Lezioni di algebra per gli allievi di ingegneria. Roma 1944; 18) Lezioni sulle serie per gli allievi di ingegneria. Roma 1945; 19) Esercizi d'Analisi matematica. In collaborazione col Prof. Carlo Miranda. Roma 1945; 20) Lezioni di matematiche generali. In collaborazione col Dott. Paolo Tortorici. Roma 1945; 21) Teoria moderna dell'Integrazione delle funzioni. Pisa 1946; 22) Lezioni di Analisi funzionale. Roma 1946; 23) Trattato di Matematiche generali. In collaborazione col Dott. Paolo Tortorici. Roma 1947; 24) Appunti di Analisi Superiore. Seconda Edizione a cura di C. Miranda e A. Ghizzetti. Napoli 1947.

Charles Richard Sattgast urodził się 26 stycznia 1899 r. w Mount Vernon, Illinois. W r. 1917 ukończył State Normal High School, a w r. 1922 — State Teachers College w Carbondale. Bakalaureat uzyskał w University of Illinois w r. 1923, po czym studiował w Kansas State College, Manhattan, Kansas; w r. 1926 otrzymał stopień magistra w Leland Stanford Jr. University, California, zaś stopień doktora filozofii — w r. 1939 w Columbia University, New York City.

W latach 1919—20 był inspektorem gospodarstwa mleczarskiego na Wydziale Rolniczym w University of Illinois, w 1924—25 — nauczycielem w Holcomb, Kansas, w 1926—30 — profesorem nauk społecznych w State College of Education, Greeley, Colorado, w 1930—37 — rektorem (president) Sioux Falls University w South Dakota, zaś w latach 1938—43 — rektorem State Teachers College, Bemidji, Minnesota. Stanowisko to zajmuje także obecnie po przerwie w latach 1942—46, w ciągu których służył w armii Stanów Zjednoczonych w randze kapitana.

Jest członkiem zarządu w National Society of Stability in Finance and Banking, U. S. A.; członkiem Rady Opiekuńczej Yen Tschung University w Peipingu (Chiny). Był sekretarzem konferencji uniwersytetów amerykańskich w sprawie międzynarodowego pokoju.

Ogłosił m. inn. pracę „Administration of Endowments“.

Jakub Teodor Walery Sawicki urodził się 25 lipca 1899 r. w Wiedniu. W 1917 r. ukończył z odznaczeniem gimnazjum klasyczne w Akademii Terecjańskiej w Wiedniu. W jesieni 1918 r. zapisał się na Wydział Prawa Uniwersytetu Wiedeńskiego, zaś od 1921 do 1924 roku kontynuował studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, pracując w seminariach prof. Kutrzeby, Estreichera i Brzezińskiego. W 1926 r. uzyskał na U. J. tytuł doktora praw.

W 1926 i 1927 odbywał we Lwowie aplikację sądową, pracując równocześnie w Instytucie Kanonistycznym Uniwersytetu Lwowskiego pod kierunkiem prof. Władysława Abrahama. Od 1928 do 1930 pełnił funkcję młodszego, potem starszego asystenta w Zakładzie Historyczno-Prawnym U. J. W tym czasie (1928—1929) przebywał jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej

przez 10 miesięcy za granicą, poświęcając się studiom historyczno-prawnym i kanonistycznym w Paryżu pod kierunkiem prof. Paul Fournier, Robert Génestal i Edouard Fournier oraz w Berlinie pod kierunkiem prof. Ulrich Stutz'a.

W latach 1930—1939 zajmował stanowisko radcy w Ministerstwie W. R. i O. P., najpierw w Departamencie Wyznań jako referent spraw konkordatowych, spraw kościołów ewangelickich i wyznań prawnie nie uznanych, a równocześnie jako radca prawny Departamentu Wyznań, zaś od 1935 r. jako referent i zastępca naczelnika wydziału prawnego. W 1937 r. habilitował się na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wileńskiego z prawa kościelnego. W latach 1937—1939 prowadził na Uniwersytecie Warszawskim wykłady zlecone z administracji wyznaniowej, zaś w roku akademickim 1938—39 równocześnie wykładał w Wilnie prawo kościelne.

Od 1941 do 1944 r. wykładał prawo kościelne w ramach tajnego nauczania na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, zaś po powstaniu warszawskim wykładał ten przedmiot w ramach tajnego nauczania Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i tajnych kursów uniwersyteckich w Kielcach. Od 1 II 1945 do 30 IX 1945 pełnił funkcje zastępcy profesora na katedrze prawa kościelnego U. J. w Krakowie. Od 1 X 1945 r. jest zastępcą profesora, od 1 II 1946 r. docentem etatowym prawa kościelnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, od 1 IV 1946 r. profesorem kontraktowym na katedrze historii ustroju Polski i dawnego polskiego prawa sądowego, zaś od 22 V 1947 r. profesorem zwyczajnym tego przedmiotu na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.

Od 1929 r. jest członkiem Société de l'Histoire du Droit w Paryżu, od 1945 r. współpracownikiem komisji prawniczej, od 1947 r. współpracownikiem Komisji Historycznej Polskiej Akademii Umiejętności, od 1946 r. członkiem Komisji Historycznej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Recenzja książki: Ks. dr Henryk Insadowski, *Osoba prawna. Studium prawno-kanoniczne*. Lublin 1927. *Przegląd Teologiczny*, r. IX, Lwów 1928; 2) *Zur Textkritik und Entstehungsgeschichte der Gesetze König Stefans des Heiligen*. *Ungarische Jahrbücher* herausgegeben von Ju-

lius von Farkas, t. IX, zes. 4, Berlin 1929; 3) Bibliografia della Rivista di Storia del Diritto Italiano per l'anno 1929. Europa Orientale (paesi baltici, slavi e balcanici). Roma 1930; 4) Recenzja książki: Stanisław Kutrzeba, Historia źródeł dawnego prawa polskiego (Geschichte der Quellen des alten poln. Rechtes). Bd. I, 1925; Bd. II, 1926. — II. Teil, V. Abschnitt: Das Kirchenrecht, Bd. II., SS. 83—197). — Przewodnik Historyczno-Prawny, r. I, zes. 3, Lwów 1930; 5) Stan prawny ewangelickiego kościoła unijnego na polskim Górnym Śląsku. Insytut Śląski w Katowicach, komunikat nr 19, Katowice 1934 (pod pseudonimem Teodor Lubicz); 6) Kościół. Artykuł w Encyklopedii „Świat i Życie“, t. III, zes. 1, 1935; 7) Stan prawny Kościoła Mariawitów. Gazeta Administracji i Policji Państwowej, nr 7, r. XVII, 1935; 8) Z aktualnych problemów administracji wyznaniowej w województwach zachodnich. Gaz. Adm. i Pol. Państw., nr 3, r. XVIII, 1936; 9) Podstawy konstytucyjne ustawodawstwa wyznaniowego w Polsce. Przegląd Współczesny, nr 9, r. XV, 1936; 10) Studia nad położeniem prawnym mniejszości religijnych w Państwie Polskim. Warszawa 1937; 11) Kościół Ewangelicki a Państwo na Polskim Górnym Śląsku. Głos Prawników Śląskich, r. II, nr 1, Katowice 1938; 12) Statuty synodalne krakowskie biskupa Jana Konarskiego z 1509 roku. Studia i materiały do historii ustawodawstwa synodalnego w Polsce nr 8. Kraków 1945; 13) Władysław Abraham (1860—1941). Kwartalnik Historyczny, r. LIII, zes. 3—4, Kraków 1946; 14) Z dziejów ustawodawstwa synodalnego diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego. Nasza Przeszłość, t. III, Kraków 1947.

A v a d h e s h N a r a y a n S i n g h¹ urodził się 1 lipca 1901 r. w Benares. Bakalaureat nauk ścisłych uzyskał w r. 1922, magisterium — r. 1924, a doktorat — w r. 1928 w Calcutta University. Od r. 1927 jest wykładowcą w Lucknow University (Indie).

Jest wydawcą Proceedings of Benares Mathematical Society.

Ogłosił drukiem następujące prace (do r. 1931):

1) Evaluat. of a class of definite integrals. Bull. Calc. Math. Soc. 15, 1924; 2) On space filling curves. Proc. Ben. Math. Soc. 6, 1924; 3) A property of the mean different. coeffic. of a contin. Proc. Ben. Math. Soc. 6, 1924; 4) Deriv. of a funct. Bull. Calc. Math. Soc. 16, 1925; 5) Koch's curve. Tôhoku Math. Journ. 27, 1926; 6) New types of non-differentiable funct. Ann. Math. 28, 1927; 7) Indian meth. of root extract. Bull. Calc. Math. Soc.

---

¹ Wobec nienadesłania danych biograficznych i bibliograficznych przez członka cytujemy za J. C. Poggendorff's *biographisch-literarisches Handwörterbuch für Mathematik...* Bd VI: 1923 bis 1931, IV Teil S—Z. Berlin 1940 (dane do r. 1931).

18, 1927; 8) Zero derivatives. Proc. Ben. Math. Soc. 9, 1927; 9) Mean-value theorem of the different. calculus. Bull. Calc. Math. Soc. 19, 1928; 10) Bolzano's non-different. functs. Bull. Int. Acad. Polon., 1928; 11) Deriv. of non-different. functs. Proc. Ben. Math. Soc. 11, 1929; 12) (with P. Mohan) Unilateral deriv. of continuous functs. Proc. Ben. Math. Soc. 11, 1929; 13) Class arithmet. non-differentiable funct. Ann. Math. 31, 1930; 14) Deriv. of a funct. Bull. Calc. Math. Soc. 22, 1930; 15) Unenumerable zeros of Singh's non-different. funct. Bull. Calc. Math. Soc. 23, 1931; 17) Meth. of construct. and some propert. of a class non differentiable functs. Proc. Ben. Math. Soc. 13, 1931.

Ernest Sym urodził się 14 czerwca 1893 r. w Niepołomicach. W r. 1912 ukończył gimnazjum realne we Lwowie. Studia wyższe przerywała mu służba wojskowa i wojna. W r. 1917—18 uczęszczał na Wydział Chemii Technicznej Politechniki Lwowskiej. W r. 1922 podjął studia w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, skąd w r. 1925 przeniósł się na ówczesne Studium Weterynaryjne Uniwersytetu Warszawskiego. W r. 1926 pracował pod kierunkiem prof. Z. Szymanowskiego nad grupami krwi u zwierząt. W następnym roku uzyskał absolutorium, rozszerzył studia na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy U. W. i został młodszym asystentem przy Zakładzie Chemii Wyzd. Weterynaryjnego. W latach 1927—1930 przeprowadzał pod kierunkiem prof. S. Przyleckiego badania nad różnymi tematami biochemicznymi. W r. 1929 otrzymał dyplom lekarza weterynarii i nominację na starszego asystenta Zakładu Chemii. Doktorat na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym U. W. uzyskał w r. 1932 na podstawie pracy „Badania nad syntetycznym działaniem lipazy“.

Jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej wyjeżdżał na studia zagraniczne: w r. 1930 do Sztokholmu (pod kierunkiem prof. H. v. Eulera prace nad rozprzestrzenieniem kozymazy w tkankach zwierzęcych); w tymże roku do Berlina (prace nad chemizmem mięśniowym pod kierunkiem prof. C. Neubergera); w 1931 r. powtórnie do Sztokholmu (prace nad katalizą w Biokomiska Institutet).

Od r. 1932 prowadził wykłady i ćwiczenia z chemii fizjologicznej na Wydziale Weter. U. W. W r. 1933 habilitował się na Wydziale Lekarskim. Od r. 1934 kierował Zakładem Chemii Ogólnej i Fizjologicznej Wyzd. Weter. W r. 1937 został miano-

wany profesorem nadzwyczajnym chemii i fizjologii na tymże Wydziale.

W czasie okupacji niemieckiej pracował w Państwowym Zakładzie Higieny w Dziale Chemii w Warszawie. Równocześnie prowadził wykłady z chemii fizjologicznej na tajnych kompletach Wydz. Farmaceutycznego.

W r. 1945 objął katedrę chemii nieorganicznej na Wydziale Mat.-Przyrodniczym Uniwersytetu Łódzkiego, a następnie katedrę chemii ogólnej i fizjologicznej na Wydziale Lekarskim. W r. 1946 został mianowany profesorem zwyczajnym na Wydziale Lekarskim U. Ł. W latach 1945—46 był kierownikiem Działu Chemii w Centrali P. Z. H. w Łodzi.

Obecnie jest kierownikiem Zakładu Technologii Środków Spożywczych na Politechnice Gdańskiej i kierownikiem Działu Chemii Instytutu Medycyny Morskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Les équilibres chimiques dans les systèmes diastatique. Result. experim. Compt. Rend. de la Soc. de Biol., 1928; 2) Les équilibres chimiques dans les systèmes diastatique. Discussion théorique. Compt. Rend. de la Soc. de Biol., 1928; 3) Przyłęcki, Giedroyć i Sym. Structure and Enzyme Reactions. Biochem. Journal, Cambridge 1928; 4) Lipase and its Action. Biochem. Journal, Cambridge 1930; 5) Badania nad syntetycznym działaniem lipazy. Acta Biolog. Exper., Warszawa 1930; 6) Sym, Nilsson i Euler. Cozymasegehalt verschiedener tierischer Gewebe. Z. f. physiol. Chemie, Heidelberg 1930; 7) Kinetik der Esterasewirkung im Vergleich zur Säurekatalyse. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1931; 8) Die quantitativen Verhältnisse bei der Bildung von Methylglyoxal u. s. w. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1931; 9) Studien über die katalytische Wirkung des Mangans bei der Oxydation von Hydrochinon. Liebigs Annalen d. Chem., 1931; 10) Einfluss des kolloidalen Zustandes der Stärke u. der AmylaseLösung auf die Geschwindigkeit der Amylolyse. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1932; 11) Eine colorimetrische Methode zur Bestimmung der Amylasewirkung und ihre Anwendung. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1932; 12) Działanie esterazy a kataliza kwasozasadowa. Acta Biolog. Exper., Warszawa 1932; 13) Über die Esterasewirkung. Teil III. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1933; 14) Über die Esterasewirkung. Teil IV. Biochem. Zeitschrift, Berlin 1933; 15) O trawieniu tłuszczów. Therapia Nova, Warszawa 1933; 16) Zastępcze i namiastkowe pasze. Przegląd Intendencki, Warszawa 1933; 17) O estryfikacji enzymatycznej. Roczniki Chemii, Warszawa 1934; 18) Współczesne poglądy na budowę i czynności enzymów. Biologia Lekarska, Warszawa 1936; 19) Utlenienia i redukcje w układzie biologicznym. Biologia Lekarska, Warszawa 1936; 20) Action of Esterase in the Presence of Organic

Solvents. *Biochemical Journal*, Cambridge 1936; 21) Eine Methode der enzymatischen Estersynthesen. *Enzymologia*, Den Haag 1936; 22) Influence of the Organic Solvent on the Activity of Esterase. *Enzymologia*, Den Haag 1937; 23) Sym i Świątkowska. Einige enzymatische Estersynthesen. *Enzymologia*, Den Haag 1937; 24) Stickstoffumsatz der Tuberkulosebacillen. *Acta Biolog. Exper.*, Warszawa 1937; 25) „Enzymy“ — artykuł w podręczniku *Chemii fizjolog.* J. Parnasa. Warszawa 1937; 26) Proteasen im Blinddarm u. Caecum. *Acta Biolog. Exper.*, Warszawa 1938; 27) Hydro-lasenwirkung im Blinddarm u. Caecum. *Enzymologia*, Den Haag 1938; 28) Przyłęcki i Sym. Untersuchung über die Wirkung der Esterasen auf mehrwertige Alkohole und Kohlenhydrate. *Enzymologia*, Den Haag 1939; 29) Wirkungsbereich der Pankreasesterase. *Enzymologia*, Den Haag 1939; 30) Enzymy trawienne jelita ślepego u konia. *Wojskowy Przegląd Weter.*, 1939; 31) Przemiana materii prątków gruźlicy. Część teoretyczna. *Medycyna dośw. i społ.*, Warszawa 1946; 32) Przemiana materii prątków gruźlicy. Część doświadczalna. *Medycyna dośw. i społ.*, Warszawa 1946.

Prace wykonane pod kierunkiem E. A. Szyma:

1) W. Stankiewicz i S. Gutowski. Chemiczna analiza różnych gatunków owsa. *Wiadomości Weter.*, Warszawa 1938; 2) W. Stankiewicz. Chemiczna analiza kału końskiego. *Wiadomości Weter.*, Warszawa 1937; 3) J. Janicki. Redoxpotentiale des Malzes. *Biochem. Zeitschr.*, Berlin 1938; 4) S. Nyrek. Synteza estrów. Praca doktorska nie ogłoszona, 1939.

Stefan Aleksander Szulc urodził się 19 grudnia 1881 r. w miasteczku Prażuchy (pow. kaliski). Świadectwo dojrzałości otrzymał w Warszawie w r. 1900. Studia wyższe odbywał w latach 1900—1911 w uniwersytecie w Dorpacie, w Towarzystwie Kursów Naukowych w Warszawie i w uniwersytecie berlińskim.

Do r. 1919 uczył w polskich szkołach średnich w Warszawie. Od 1 stycznia 1919 r. aż do wybuchu drugiej wojny światowej pracował w Głównym Urzędzie Statystycznym, w którym — po ponownym uruchomieniu Urzędu w marcu 1945 — objął stanowisko prezesa.

Poczynając od r. 1920 prowadził wykłady statystyki i demografii w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, początkowo jako docent, później jako profesor. Od r. 1923 wykładał statystykę również na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.

Obecnie prowadzi wykłady w Uniwersytecie Warszawskim i w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Dnia 19 stycznia

1947 r. został mianowany profesorem zwyczajnym statystyki na Wydziale Prawa U. W.

Przed wojną był członkiem Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich, Polskiego Instytutu Badania Zagadnień Ludnościowych i Polskiego Towarzystwa Statystycznego. Obecnie jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, członkiem i prezesem Polskiego Towarzystwa Statystycznego, członkiem i wiceprezesem Unii Międzynarodowej Badania Naukowego Ludności (Union Internationale pour l'Etude Scientifique de la Population).

Brał udział m. in. w zjazdach międzynarodowych: w sesjach Międzynarodowego Instytutu Statystycznego (Warszawa 1929 i Praga 1938), w międzynarodowych kongresach demograficznych (Berlin 1933 i Paryż 1937), w zjazdach „Population Association of America“ i „Milbank Memorial Fund“ (Nowy Jork 1946), w międzynarodowej konferencji statystyków pracy (Montreal 1947), w międzynarodowych konferencjach statystycznych (Waszyngton 1947).

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Przeżytki w baśniach. Lud, Lwów 1911; 2) Die Wanderarbeit in der Landwirtschaft. Die neue Zeit, 1913; 3) Wartość materiałów statystycznych dotyczących stanu ludności b. Królestwa Polskiego. Warszawa 1920; 4) Les pertes de la Pologne en population pendant la guerre mondiale. Viribus Unitis, 1921; 5) Organizacja statystyki w Rzeczypospolitej Polskiej. Polska Współczesna, 1922; 6) Statystyka urodzeń ludności żydowskiej w miastach. Miesięcznik Statystyczny, 1923; 7) Polska w międzynarodowych wydawnictwach statystyczno-informacyjnych. Czasopismo Geograficzne, 1924; 8) Statystyka ewangelików w Polsce według spisu ludności z d. 30 września 1921 r. i innych źródeł. Rocznik Ewangelicki, Warszawa 1925; 9) Względna nadwyżka urodzeń chłopców w czasie wojny i po wojnie. Studia społeczne i gospodarcze, księga jubileuszowa dla uczczenia 40-letniej pracy naukowej Ludwika Krzywickiego oraz osobno, Warszawa 1925; 10) Małżeństwa, urodzenia i zgony w województwach południowych, dane ogólne za lata 1919—1925. Kwartalnik Statystyczny, 1928; 11) Ocena krytyczna wyników spisu gospodarstw wiejskich z 30 września 1921 r. w województwach centralnych. Statystyka Polski, t. XI, z. 2, 1928; 12) Dawne tablice wymieralności Królestwa Polskiego i m. Warszawy. Kwartalnik Statystyczny, 1928 i osobno; 13) Tablice wymieralności województw poznańskiego i pomorskiego 1922 roku. Kwartalnik Statystyczny, 1928 i osobno; 14) O tzw. standaryzacji czyli poprawianiu spódczynników. Kwartalnik Statystyczny, 1929 i osobno; 15) Ludność Polski według wieku w la-

tach 1927, 1928 i 1929. Kwartalnik Statystyczny, 1930 i osobno; 16) Miary przyrostu naturalnego ludności. Kwartalnik Statystyczny, 1930 i osobno; 17) Statystyka ruchu naturalnego ludności w Polsce. Zagadnienia Rasy, 1931; 18) Polskie tablice wymieralności 1927 r. Kwartalnik Statystyczny, 1931 i osobno; 19) Fałszywe zgłaszanie dat urodzeń w Polsce. Kwartalnik Statystyczny, 1931; 20) Ankieta próbna w sprawie liczby dzieci w małżeństwach inteligencji pracującej. Kwartalnik Statystyczny, 1932 i osobno; 21) O przyroście ludności w Polsce w okresie od r. 1921 do 1931. Kwartalnik Statystyczny, 1932 i osobno; 22) Badania nad rozrodzością w Polsce, cz. I. Kwartalnik Statystyczny, 1933 i osobno; 23) Pogląd ogólny na zagadnienie przyrostu ludności. Zdrowie, 1933; 24) Research on Differential Fertility in Poland. Population, vol. I, nr 3, London 1934; 25) Ruch naturalny ludności w Polsce w latach 1895—1935. W wydawnictwie zbiorowym pt. Zagadnienia demograficzne Polski, zes. 41, Warszawa 1936; 26) Dokładność rejestracji urodzeń i zgonów. Tamże; 27) Zagadnienie przyrostu ludności w Polsce w latach 1895—1935. Ekonomista, zes. I i II, Warszawa 1936; 28) Zagadnienie demograficzne Europy. Wiedza i Życie, zes. I i II, Warszawa 1936; 29) Wpływ wieku kobiet w chwili zawarcia małżeństwa na płodność małżeńską i rodność. Przegląd Statystyczny, tom I, nr 1; 30) Fertilité differentielle en Pologne. W sprawozdaniach Congrès International de la Population, Paris 1937, t. V, Paryż 1938; 31) Demografia. Encyklopedia Nauk Politycznych, t. 3, Warszawa 1939; 32) Ruch naturalny ludności. Encyklopedia Nauk Politycznych, t. 3, Warszawa 1939; 33) Polityka ludnościowa ilościowa. Encyklopedia Nauk Politycznych, t. 3, Warszawa 1939; 34) Zróżnicowanie rozrodzości w Polsce w zależności od środowiska. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, zes. 2, 1939; 35) Demographic Changes in Poland: War and Postwar. Population Index, Jan. 1947.

M a r i a n S z y j k o w s k i urodził się 15 grudnia 1883 r. we Lwowie. Studia uniwersyteckie odbywał we Lwowie i w Genewie. Stopień doktora filozofii uzyskał w r. 1906 na Uniwersytecie Lwowskim. Przez okres jednego roku uczył w IV gimnazjum we Lwowie. W r. 1907 przeniósł się do Krakowa i rozpoczął pracę w Bibliotece Jagiellońskiej jako praktykant. Habilitował się w r. 1914 z historii literatury polskiej. W r. 1919 został profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od r. 1923 jest profesorem zwyczajnym języka i literatury polskiej w Uniwersytecie Karola w Pradze. Przed ostatnią wojną był prezesem Związku Literatów w Krakowie, prezesem honorowym Klubu Polskiego w Pradze, protektorem Koła Przyjaciół Polski, członkiem honorowym Towarzystwa Czesko-Polskiego, członkiem honorowym krakowskiego „Echa“. W r. 1930 z okazji 25-lecia pracy

pisarskiej został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Obecnie jest dyrektorem oddziału polonistycznego w Seminarium Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Karola w Pradze; członkiem komisji egzaminacyjnej w Pradze i w Bratysławie; członkiem Słowiańskiego Instytutu i Królewskiej Społeczności Nauk oraz członkiem Syndykatu Pisarzy Czeskich w Pradze.

Od r. 1919 członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności został w r. 1947 jej członkiem zwyczajnym zamiejscowym oraz członkiem zamiejscowym Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Pierwszą pracę naukową ogłosił przed 42 laty.

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

P r e r o m a n t y z m: 1) *Myśl J. J. Rousseau w Polsce w XVIII wieku*. Kraków 1913; 2) *Ossjan w Polsce*. Kraków; 3) *Gessneryzm w poezji polskiej*. Kraków; 4) *Edwarda Younga Myśli nocne w poezji polskiej*. Kraków; 5) *Schiller w Polsce*. Kraków 1915; 6) *Dzieje polskiego upiora przed wystąpieniem Mickiewicza*. Kraków; 7) *Motyw upiora w poezji Mickiewicza*. Kraków; 8) *Le Prémantisme en Pologne*. *Revue des Etudes Slaves*, 1926; *D r a m a t*: 9) *Dzieje nowożytnej tragedii polskiej*. Typ pseudoklasycyzy. Kraków 1920; 10) *Dzieje komedii polskiej w zarysie*. Kraków 1921; 11) *Dzieje tragedii polskiej*. Typ szekspirowski. Kraków 1923; 12) *Dramat w Polsce*. *Encykl. Pol. Ak. Um.* II wyd.; 13) *Barbara Radziwiłłówna*. Wstęp i opracowanie tekstu. Biblioteka Narodowa, Kraków 1922; *M o n o g r a f i e*: 14) *Génie du Christianisme a prądy umysłowe w Polsce porobiorowej*. Lwów 1908; 15) *Wł. L. Anczyc, życie i pisma*; 16) *Zarys rozwoju polskiego piśmiennictwa*. Poznań 1918; 17) *Adam Mickiewicz Budowniczy prawdziwej Polski*. Lwów 1922; 18) *Współczesna literatura polska z wypisami*. Poznań 1923; 19) *Literatura współczesna dla użytku szkół średnich*. Poznań 1939.

Ważniejsze rozprawy z innych dziedzin (ogłoszone w latach 1905—1938 w Bibliotece Warszawskiej, Krytyce, Museionie, Przeglądzie Powszechnym, Przeglądzie Współczesnym, w Przewodniku Naukowym i Literackim oraz w rozprawach Akademii Umiejętności); 20) *Calderon a Słowacki*; 21) *T. K. Węgierskiego „Organy“*; 22) *Trzy typy uczuciowe: Saint Preux, Werther, René*; 23) *St. Trembecki*; 24) *Z obozu klasyków (I Zapomniani rymotwórcy, II Salon literacki)*; 25) *Wykrzyk i pytanie retoryczne w poezji J. Słowackiego*; 26) *Przenośnia w poezji J. Słowackiego*; 27) *Mickiewicz w świetle nieznanych pism*; 28) *Wileńscy przyjaciele Mickiewicza*; 29) *U kolebki polskiego dramatu*; 30) *Wakacje Zygmunta Krańskiego*.

Prace poświęcone literaturze czeskiej i stosunkom polsko-czeskim: 31) *Polská účast v českém národním obrození*. Praha, t. I — 1931, t. II —

1935, t. III — 1946 (w przygotowaniu do druku t. IV — Mickiewicz, t. V — Słowacki i t. VI — Krasiński); 32) Polskie peregrynacje do Pragi i Karłowych Warów. Warszawa 1935; 33) Polski romantyzm w czeskim życiu duchowym. Poznań 1947; 34) Czeskie odrodzenie (w druku); 35) (Pod pseudonimem Romano Spaventi) La relazioni culturali ceco-polacche all'epoca della rinascita in Boemia. L'Europa Orientale, Roma 1942.

Poza tym liczne krytyki, recenzje, felietony, przekłady w czasopiśmie polskich i czeskich (polski referat w Slavii, artykuły w Prager Presse, rozprawki w księgach zbiorowych itd.).

Stanisław Śliwiński urodził się 25 września 1887 r. we Lwowie. Po ukończeniu gimnazjum studiował na Wydziale Prawnym Uniwersytetu Lwowskiego uzyskując w r. 1910 stopień doktora praw. Aplikację sądową odbył we Lwowie. Początkowo był sędzią w Kałuszu, następnie w Dąbrowie Górniczej i w Częstochowie. Od 1918 pracował w Departamencie Sprawiedliwości Tymczasowej Rady Stanu, a później w Ministerstwie Sprawiedliwości w Warszawie. W 1923 został sędzią Sądu Najwyższego i zajmował to stanowisko do maja 1939, tj. do czasu, gdy całkowicie poświęcił się pracy naukowej i wykładowczej. Od 1922 prowadził zleczone wykłady i ćwiczenia z zakresu prawa karnego procesowego na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie z początkiem 1939 został mianowany profesorem prawa i postępowania karnego.

W czasie okupacji niemieckiej wykładał prawo karne materialne i procesowe na tajnych kompletach Uniwersytetu Warszawskiego, a jednocześnie pracował w tajnym Departamencie Ustawodawczym Ministerstwa Sprawiedliwości i w Prokuraturze Polskiego Sądu Najwyższego w Warszawie. Po ustąpieniu Niemców wykładał prawo i postępowanie karne na Uniwersytecie Jagiellońskim, a z chwilą uruchomienia Uniwersytetu Warszawskiego wrócił do Warszawy na katedrę prawa i postępowania karnego. W roku akademickim 1946/7 był dziekanem Wydziału Prawa, a w 1947/8 prodziekanem tegoż Wydziału.

Jest przewodniczącym Wyższej Komisji Dyscyplinarnej dla profesorów szkół akademickich oraz Komisji Dyscyplinarnej dla pomocniczych sił naukowych Uniwersytetu Warszawskiego.

Był współpracownikiem tzw. „Komisji 3-ch“ (przy Ministerstwie Sprawiedliwości) ustalającej ostateczny tekst kodeksu postępowania karnego; od r. 1925 jest członkiem Komisji Kody-

fikacyjnej R. P., od r. 1926 — członkiem Rady Prawniczej; w 1945 został współpracownikiem Komisji Prawniczej P. A. U.

Przed wojną był członkiem Towarzystwa Prawniczego i wiceprezesem Towarzystwa Popierania Wiedzy Prawniczej; należał do składu redakcyjnego czasopism: *Gazeta Sądowa Warszawska*, *Orzecznictwo Sądów Polskich*, *Orzecznictwo Sądów Najwyższych w sprawach podatkowych i administracyjnych*, *Polski Proces Cywilny*.

Odnaczony został w 1923 Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1929 — Krzyżem Komandorskim tegoż orderu, a w 1937 — Złotym Krzyżem Zasługi; w r. 1929 otrzymał Medal 10-lecia Odzyskania Niepodległości, w r. 1938 — brązowy i srebrny medal za długoletnią służbę.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Glossy w „*Orzecznictwie Sądów Polskich*“: r. 1923 — poz. 406, 706; r. 1924 — poz. 331, 443; r. 1925 — poz. 142; r. 1926 — poz. 140, 406; r. 1927 — poz. 351, 411, 457, 494; r. 1929 — poz. 427; r. 1930 — poz. 34, 45, 83, 144, 145, 146, 147, 150, 267, 272, 282, 361, 363, 433, 434, 435, 484, 530, 531, 600; r. 1931 — poz. 42, 43, 86, 146, 147, 148, 150, 290, 295, 325, 326, 372, 511, 512; r. 1932 — poz. 298, 422, 577; r. 1933 — poz. 181, 235, 238, 327, 328, 334, 368, 428, 525, 526, 527, 529, 530, 532, 533, 534, 560, 561, 562, 563, 569; r. 1934 — poz. 28, 29, 38, 130, 133, 139, 141, 173, 180, 222, 226, 227, 228, 229, 233, 266, 273, 324, 347, 350, 354, 392, 396, 433, 434, 436, 438, 446, 481, 483, 486, 490, 491, 492, 493, 530, 533; r. 1935 — poz. 44, 49, 109, 119, 123, 153, 179, 182, 183, 222, 223, 226, 227, 229, 236, 286, 289, 332, 338, 380, 381, 392, 397, 400, 401, 443, 444, 446, 449, 510, 515, 516, 581, 595, 649, 650, 651, 656, 664, 673, 743; r. 1936 — poz. 91, 94, 95, 164, 168, 232, 242, 244, 345, 441, 593, 761; r. 1937 — poz. 101, 175, 180, 301, 364, 365, 445, 448, 449, 742; r. 1938 — poz. 108, 178, 288, 355, 356, 358, 393, 412, 413, 422; r. 1939 — poz. 33, 46, 172, 276, 284, 290, 403, 408, 415.

II. Glossy w „*Orzecznictwie Sądów Najwyższych w sprawach podatkowych i administracyjnych*“: Nr 80, 194, 220, 297, 548, 603, 902, 964, 1057, 1107, 1232, 1521.

III. Artykuły w czasopismach prawniczych: a) w „*Encyklopedii Prawa Karnego*“: 1) *Proces adhezyjny* (przy współudziale S. Popowera); 2) *Bezpośredniość*; 3) *Ciągłość rozprawy*; 4) *Doręczenie*; 5) *Dzielnicowe prawo*; 6) *Kontradyktoryjność*; 7) *Ławnik*; 8) *Łączność spraw karnych*. b) w „*Polskim Procesie Cywilnym*“: 1) *Jeszcze kilka słów o tzw. oszustwie procesowym*. Nr 15—17, 1935; 2) *Wpływ wyroku cywilnego na wyrok karny*. 1934; c) w „*Gazecie Sądowej Warszawskiej*“: 1) *Dyzlokacja sądów cywilnych i wojskowych w świetle art. 1 ustawy w sprawie wydawania Dz. U. R. P. z 31 VII 1919*. Nr 4 i 5, 1924; 2) *Parę słów w związku z rozporządzeniem w sprawie kodeksu karnego wojskowego*. Nr 42, 1928; 3) *Na*

marginesie orzecznictwa całej Izby Karnej z 18 X 1931 (II 4 K. 384/30). Nr 21, 1931; 4) Jak stosować należy art. 272 § 1 „c“ k. p. k. w razie śmierci pokrzywdzonego? Nr 25, 1931; 5) Na marginesie art. 614—617 k. p. k. Nr 38, 1931; 6) „Noviter reperta“ i „noviter producta“ przy wznowieniu postępowania na korzyść skazanego według k. p. k. Nr 15, 1933; 7) Błąd w świetle przepisów kodeksu karnego. Nr 22, 1934; 8) Kilka uwag na marginesie art. 286, 291 k. k. Nr 36, 1934; 9) Jeszcze o tzw. dzikim kopalnictwie. Nr 2, 1935; 10) Przyczynek do wykładni art. 73 i 574 k. p. k. Nr 11, 1935; 11) Pokrzywdzony (art. 62 k. p. k.) w wypadku paserstwa (art. 160, 161 k. k.). Nr 21, 1939; 12) Przystępstwa tego samego rodzaju (art. 60, 61, 84, 63, 67 k. k.). Nr 26—27, 1939. IV. Ustawa karna skarbowa (komentarz) — wspólnie z Julianem Podczaskim (nakład Ministerstwa Sprawiedliwości). V. Proces karny (część ogólna). Nakładem F. Hoesicka, 1936. VI. W języku niemieckim: „Polen — der oberste Gerichtshof“ w dziele zbiorowym prawników europejskich i pozaeuropejskich z okazji 50 let. jubileuszu Sądu R. w Lipsku (wydane w Lipsku u Moesera r. 1929) pt. „Die höchsten Gerichte der Welt“. VII. Polskie Prawo Karne Materialne (część ogólna), wykład systematyczny do użytku studentów prawa i praktyki. Warszawa 1947. VIII. Nowelizacja przepisów dotyczących zasad odpowiedzialności. Demokratyczny Przegląd Prasowy, nr 11, 1947. IX. Kilka uwag o zakresie rozpoznawania spraw w instancji rewizyjnej według K. W. P. K. Wojskowy Przegląd Prawniczy, nr 2—3, 1947. X. W czasopiśmie „Państwo i Prawo“: 1) Glossa do orzeczenia Sądu Najw. z 26 II 46 K. 191/46. Nr 4, 1947; 2) Odpowiedź na pytanie: a) Czy nowe prawo osobowe (dekret z 29 VIII 1945 Dz. U. poz. 223) oraz przepisy wprowadz. pr. osobowe (dekret z 29 VIII 1945 Dz. U. poz. 224) wywarło wpływ na karną odpowiedzialność nieletnich?; b) Jaki wpływ wywarło nowe prawo osobowe (dekret z 29 VIII 1945) oraz przepisy wprowadzające prawo osobowe na przepisy art. 63, 64 k. p. k.? Nr 5—6, 1947; 3) Opracowanie odpowiedzi na pytanie: Czy można skierować do wykonania wyrok częściowo, zwłaszcza w stosunku do jednego skazanego, jeżeli wyrok ten częściowo tylko zwłaszcza przez innego współoskarżonego, jest zaskarżony? Nr 7—8, 1947; 4) a) Glossa do orzeczenia Sądu Najw. z 10 X 1946 K. 1193/46; b) Glossa do orzeczenia Sądu Najw. z 10 X 1946 K. 1251/46. Nr 10, 1947. XI. Polski Proces Karny przed sądem powszechnym (w druku). XII. Kilka artykułów i gloss przesłanych już czasopismom prawniczym, wśród nich obszerna i wyczerpująca glossa do wyroku Sądu Najw. z 4 IX 1946 K. 914/46.

W i n c e n t y L e ś ł a w W i ś n i e w s k i urodził się 14 września 1904 r. w Dobromilu w woj. lwowskim. Świadectwo dojrzałości otrzymał we Lwowie w r. 1923. Studiował zoologię na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego. Po uzyskaniu absolutorium w r. 1927 został młodszym asystentem przy katedrze zoologii i anatomii zwierząt domowych na Wydziale Rolniczo-Leśnym Politechniki Lwowskiej

i na stanowisku tym pozostawał do r. 1932. W r. 1930 doktoryzował się na Wydziale Mat.-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie od r. 1934 objął obowiązki starszego asystenta przy katedrze zoologii. W r. 1937 habilitował się w zakresie zoologii na Uniwersytecie Warszawskim.

W r. 1931 przeprowadzał badania nad pasożytami ryb w Jugosławii, a w r. 1933 — badania parazytologiczne na Polesiu.

Brał udział w kampanii wrześniowej w r. 1939. W r. 1941 wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych i odbywał służbę wojskową na terenie Iraku, Palestyny, Egiptu i Włoch. Ostatni okres pobytu we Włoszech (1946) wykorzystał na pracę w Uniwersytecie w Bolonii.

Po powrocie do kraju w maju 1947 r. został docentem przy katedrze zoologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) *Archigetes cryptobothrius* sp. n. nebst Angaben über die Entwicklung im Genus *Archigetes*. Zool. Anz. Bd 77, 1928; 2) Das Genus *Archigetes* R. Leuck. Eine Studie zur Anatomie, Histogenese, Systematik und Biologie. Mém. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1930; 3) Zur postembryonalen Entwicklung von *Cyathocephalus truncatus* P. Zool. Anz. Bd 98, 1932; 4) *Cyathocephalus truncatus*, Pallas — Ein Fischparasit aus dem Vrelo Bosne. Ribarski List (Fischerblatt), Sarajewo-1932; 5) *Cyathocephalus truncatus* P. I. Die Postembryonalentwicklung und Biologie. Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1932; 6) *Cyathocephalus truncatus* P. II. Allgemeine Morphologie. Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1932; 7) Über zwei neue progenetische Trematoden aus balkanischen Gammariden. Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1933; 8) O rodzajach rodziny Coitocaecidae (Trematoda). Arch. Tow. Nauk., Lwów 1933; 9) *Acrolichanus similis* sp. n. Trematode nouveau des Salmonidés. Ann. Parasit., Paris 1933; 10) Beitrag zur Systematik der Coitocaecidae (Trematoda). *Nicolla* gen. n., *Ozackia* gen. n., *Coitocaecum proavitum* sp. n. Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1934; 11) *Prohemistomum opacum* sp. n. Eine Larvalform der Cyatocotyliidae (Trematoda). Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1934; 12) *Cercaria dubia* sp. n. und deren weitere Entwicklung in *Herpobdella stomatica*. Bull. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1935; 13) Badania doświadczalne nad rozwojem *Parafasciolopsis fasciolaemorpha* Ejs. Spraw. Tow. Nauk. Warsz. XXIX, 1936; 14) Über die Ausschwärmung der Cercarien aus den Schnecken. *Zoologica Poloniae*, vol. II, fasc. 1, 1937; 15) Entwicklungszyklus und Biologie von *Parafasciolopsis fasciolaemorpha* Ejs. Mém. Acad. Polon. Sc. Lett. Ser. B, 1937; 16) *Cercariae Polesianae*. Oddane do druku w 1939 r. do *Zoologica Polon.*